Nedėlinis Laikrasztis
„LIETUVA“
Iszeina kas Petnyczia Chicago, Ill.

Prenumerata ant metu:
Amerikoje $2.00
I Užmari $3.00

"Lietuva" spaudina Knigas, Konstitucijas ir kitokius drukus lietuviszkai, lenkiszkai ir angliszkai.

Užsirasznant "Lietuvą" reikia draugia ir prenumeratą priciusti. Prisiusdami pinigus adresuokite teip:

A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

LIETUVA

The Lithuanian Weekly
"LIETUVA"
Published every Friday, at Chicago, Ill.

Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and I guages.

Subscription $2.00 per year.

All communications must be addressed.

A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

Nr. 35 CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 29 Rugpiutis (August) 1902 m. Metas X

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Politiszkos žinios.

—o—

Amerika.

Dideli turtai niekur neprisideda prie palaikymo doros: juo kur turtai didesni, juo žemiau stovi dora; ne kas daugiau, kaip dideli turtai nujuldė doriszkai prancuzus. Nuo poros paskutinių deszimtmečzių ir Amerikos turtingumas žymiai pasikėlė, ir tas atsiliepė ant doros jos gyventojų, ypacz gi ant doros urėdninkų ir įtekmingiausių laikraszczių, kurie įkalba savo pažiuras skaitytojams. Ypacz nuo paskutinės karės su Iszpanija pažiuros amerikonų žymiai persikeitė. Seniau Ameriką teisingai galima buvo garbintoja gero ir laisvės vadinti; sziądien gi ji vis labiau stengiasi mėgzdžioti Maskoliją, kuri savo politiszkuose siekiuose nė jokios nesilaiko doros. Apsireiszkimai garbinimo nedorumo ir Amerikoj vis tankiau ir tankiau pasirodo.

Pilna buvo laikraszcziuose žinių apie žiaurus pasielgimus tulų Amerikos oficierų ant Filipinų salų su filipiniecziais. Tokius pagarsėjusius oficierus, noroms ne noroms, Amerikos randas turėjo atiduoti po sudu, bet laike provos, nors neteisingumas apkaltinimų ne buvo darodytas, nors apkaltinimai pasirodė teisingais, kariszki sudai iszteisino apkaltintus; matyt pats sudžios žiaurumą laikė už pagyrimo vertą darbą. Ir svarbiausią priežastį žiaurumo oficierų, jenerolą Smithą, kariszkas sudas paleido be bausmės, tik prezidentas praszalino jį isz kariumenės ir tai ne už žiaurus padavadyjimus ant Filipinų salų, bet todėl, kad jenerolas sulaukė jau 62 metų amžiaus. Taigi ir Smith, galima sakyti, už biaurius padavadyjimus ne tapo nubaustas. To ne gana. Mieste Portsmouth, sztete Ohio, miesto majoras parengė net pietus ant garbės kraujagerio jenerolo, ant kurių susirinko visi miesto politikieriai, laikė kalbas, garbinanczias žiaurų jenerolą, ant kurių, žinoma, jenerolas atsakė, girdamas pats savę. Argi tai ne aiszku, kad turinti įtekmę ant bėgio politikos Suvienytose Valstijose teip yra sudemoralizuoti, kad jie ne gali atskirti gero nuo blogo; vietoj garbinti gerą, o peikti piktą, jie daro atbulai: garbina piktą, nuo kurio reiktų stengtiesi iszliuosnoti visą krasztą ir tuom pacziu niekina gerą, jį pamina po kojų. Argi reikia stebėtis, jeigu visi civilizuoti krasztai su neužsitikėjimu žiuri sziądien ant Suvienytų Valstijų, jeigu sena jų garbė puola; jeigu sziądien nieks ne tiki Amerikos pažadėjimams.

Laikraszcziai be perstojimo raszo, buk Europos vieszpatystės tariasi, per pakėlimą muitų ant Amerikos tavorų, užkirsti kelią jos prekystai, atmokėti jai tuom pacziu už pakeltus muitus ant Europos tavorų, atgabenamų į Ameriką. Ar isztikro Europos vieszpatystės tokias tarybas pradėjo, nežinia, bet atskiros vieszpatystės paczios pradėjo didinti muitus ant Amerikos tavorų. Vokietijos parlamento komisija jau apdirbo projektą muitų ant Amerikos tavorų, pagal kurį, nuo daugumo tavorų reiks mokėti dvigubai ir trigubai didesnius muitus; maskoliszkas iždo ministeris ir pažadėjo pakelti muitus ant tavorų tų krasztų, kuriuose iszsivieszpatavę trustai, taigi Amerikos. Szitų vieszpatyszczių paveikslą seks ir mažesnės. Matyt neužilgio prasidės smarki ekonomiszka kova terp Amerikos ir Europos; katrai pusei atseis nusilenkti, nežinia.

Prezidentas Roosevelt pradėjo jau važinėti po Suvienytas Valstijas su agitatoriszkoms kalboms, iszgirianczioms republikoniszką administraciją. Savo kalbose jis ir peikia trustus ir juos teisina, taigi tauta isz jo kalbų ne gali žinoti, ką prezidentas nori su trustais daryti: ir norėtų jų galybę siaurintų ir norėtų, kad jie pasiliktų, kaip buvo iki sziol. Kad prezidentas ne iszdrys nieko trustams daryti, tą juk visi numano. Ant sumažinimo įtekmės trustų neužtenka iszdavinėti priesz juos tiesas, kurių paskui nieks ne pildo, bet reikia panaikinti sanlygas gimdanczias trustus. Daryti tą vienog nė prezidentas Roosevelt, nė jo ministeriai ne iszdrys. Taigi valdant krasztą republikonams, kaip tvėrėsi trustai, teip ir tversis toliau, jiems tinkanczias sanlygas republikonai sutvėrė.

Gubernatorius Filipinų salų, Taft, sugrįžo jau isz Rymo į Manillę. Ten jį, žinoma amerikoniszki jo draugai su pagelba pasamdytų, ar gal priverstų filipinieczių priėmė su teip didelėms iszkilmėms, su kokioms ne visur Maskolijoj priima maskoliszką carą. Rengimu vienog iszkilmių gubernatoriui amerikonai neužsipelnys ant meilės filipinieczių, kurie visgi ne labai myli savo naujus valdonus.

Ant salos Mindanao pereitą sanvaitę vėl buvo keli susirėmimai terp filipinieczių ir amerikonų, kuriuose buvo užmuszti ir paszauti ir keli amerikonai.

Azija.

Kaip galima buvo tikėti, tuose krasztuose, kur Chinų ciecoriaus vietininkas garsino, kad suvaldė su visu pasikėlimą, pasikėlėliai vėl atsirado ir tai dar tvirtesni, negu pirma buvo. Su pasikėlėliais Chinuose yra tas pats, kas su galvoms senovės žmonių pasakose apraszytų smakų: jeigu koks karžygis nukirto vieną galvą, jos vietoj tuojaus iszdygo dvi naujos.

Pietinėse Chinų provincijose chinieczių minios užmuszė vėl du misijonierius. Užpuolė ant jų ne isz syk, persergėjo kelis kartus, praszydami, kad iszsineszdintų, bet kad praszymo ne paklausė, tai juos užmuszė. Mat misijonierius chinieczai palaikė už platintojus choleros ir nesziotojus bado, todėl užsimanė nuo jų iszliuosnoti krasztą. Chinų randas pažadėjo nubausti užmuszėjus, jeigu tik juos paims.

Laikraszcziai pranesza, buk Sijame, apskrityj Mekong, karaliaus kariumenei pasisekė pasikėlėlius suvaldyti; tuose krasztuose dabar vėl užstojo tvarka. Per greitą suvaldymą maisztų, karalius atėmė progą Prancuzijai įsikiszti į tuos maisztus ir juos suvaldžius, iszplatinti savo valdybas kasztais Sijamui prigulinczių krasztų. Prancuzija, savo valdybose Kochinchinoj buvo sutraukusi kareivius ant Sijamo rubežiaus ir laukė tik progos, kada galės siųsti kareivius į maisztų apimtą Mekongo apskritį, bet tokia proga ne pasitaikė.

Europoj lankosi dabar Persijos valdonas. Atkako jis neva ant apvainikavimo Anglijos valdono, bet, turbut, svarbesnės buvo priežastys jo atsilankymo Europoj. Persijos iždas ne turi atliekamų pinigų ant siuntinėjimo be jokio reikalo savo valdono ant iszkilmių, apeinanczių kitas tautas. Atsilankymo todėl Europoj Persijos szacho turi but svarbsnės priežastys. Ant galo jis ne isz syk atkako į Angliją, bet pirma lankėse ant Europos sauszemio, į Angliją atkako isz Prancuzijos, kur jį teipjau iszkilmingai priėmė kaip ir Anglijoj.

Persijoj mat varžosi įtekmę Maskolija ir Anglija. Iki sziol Maskolijai sekasi geriau, kadangi ji isztiatino savo įtekmę ne tik ant visos sziaurinės Persijos, bet ir ant jos rando; Anglijai reikėjo pasitraukti su savo įtekme į pietinę Persijos dalį. Jeigu dabar valdonas Persijos atkako į Europą, atsilankė ir į Angliją, tai matyt jam maskolių įtekmė per sunki ir jis, ant pasiliuosavimo nuo jos, jieszko Anglijos pagelbos. Ar ras ją, tai jau kitas klausymas. Anglija, ypacz viduriniej Azijoj, ne drysta atvirai stoti ant Maskolijos kelio, kadangi, jeigu užgimtų karė, Maskolija galėtų nuo Anglijos paveržti svarbiausią jos valdybą, Indijas, ant kurių apgynimo Anglija ne daug turi kariszkų pajiegų.

Anglija.

Angliszki laikraszcziai, sykį papratę, platina toliau melą apie burus. Sztai pagarsino pereitą sanvaitę, buk Belgijos randas, pabugęs prilankių burams ir neprilankių Anglijai demonstracijų, uždraudė besilankantiems Europoj burų vadovams: Bothai, DeWettui ir Delarey atkakti į Belgiją. Tuom tarpu jie visi buvo Belgijos sostapilėj Bruxellėj, gyventojai juos priėmė labai szirdingai; buvo ir kalbos, kokios galėjo nepatikti anglijonams, o randas ne tik ne stabdė atkakimo į Bruxellę burų vadovų, bet nesikiszo nė į prilankias gyventojų pakeltas demonstracijas.

Holandiszki laikraszcziai pranesza, buk paminėti burų vadovai atkako į Europą vesti agitaciją priesz paskutinius angliszko rando padavadyjimus. Laikraszcziai tie sako, buk angliszkas randas, pasinaudodamas isz neaiszkumo sandaros traktato, terp burų ir anglijonų padaryto, pradėjo persekioti holandiszką kalbą buvusiose burų republikose; buk praszalina isz mokyklų visus mokanczius holandiszkai mokyklų mokintojus, o jų vietoj paskiria partrauktus isz Anglijos nemokanczius holandiszkos kalbos. Ne turime priežasties netikėti holandiszkų laikraszczių paduodamoms žinioms, bet ne galime ne pridurti, kad isz civilizuotų tautų, Anglija savo valdybose kenczia labiausiai svetimas kalbas: Kanadoj antai tiek yra prancuziszkų mokyklų, ką ir angliszkų. Teisybė, prie sulyginimo tiesų prancuziszkos kalbos ne tik mokyklose, bet ir urėduose nuolatiniais pasikėlimais prancuzai privertė anglijonus. Indijose užtai ir be prievartos angliszkas randas ne tik ne stabdo rengimo cziabuviszkų ne angliszkų mokyklų, bet pats tokias mokyklas rengia. Užtenka pasipriesziniimo kitaip kalbanczių gyventojų, o angliszkas randas tuojaus atsisako priverstinai versti į anglijonus kitaip kalbanczius savo pavaldinius. Teip buvo antai ant salos Maltos, kur dabar urėdai ir mokyklos yra vėl italiszki, nors ir czia Chamberlain buvo visuose urėduose ir mokyklose įvedęs angliszką kalbą, bet kaip greitai įvedė, dar greicziau sugrąžino pirma vieszpatavusią italiszką. Pabugo mat gyventojų pasipriesziniimo. Nusilenks jis ir priesz burų kalbą, jeigu tik jie mokės ją ginti.

Sziaurinėse Indijose, iszsiųsta priesz pasikėlusius Himalajų kalnų gyventojus angliszkos kariumenės dalis prapuolė, nuo jos nuo seniai nėra nė jokios žinios. Kas su kareiviais atsitiko, ne žinia.

Pietinė Amerika.

Be mažo neužkilo nauja revoliucija iszpaniszkose republikose Amerikoj. 100 vyrų, priesziniinkų prezidento republikos Nicaragua, atkako prie tos republikos krantų ir iszlipo ant žemės, norėdami pakelti revoliuciją, bet randas, matyt gerai žinojo apie vietą; atsiuntė czia kareivius, kurie ir suėmė iszlipusius ant kranto revoliucijonierius.

Republikoj Hayti revoliucija traukiasi toliaus. Musziai terp szalininkų vienos ir kitos partijos atsitinka gana tankiai ir dabar nieks ne gal įspėti, katra pusė paims valdžią į savo rankas bent ant teip ilgai, kol jos ne iszvers nauja revoliucija. Suvienytų Valstijų Sziaurinės Amerikos laikraszcziai kalbina jau randą užimti Hayti republiką, kadangi, girdi, padaryti galą revoliucijoms esanti tai pareiga Suvienytų Valstijų. Isz tikro vienog jos turi daugiau pareigų, kurių ne pildo, ne vien grėbimą kitiems prigulinczių krasztų.

Republikoj Venezuelėj nieko svarbesnio neatsitiko. Prancuzija, Anglija ir Vokietija pakėlė protestą priesz blokavimą portų, bet randas prezidento Castro ant protestų ne paiso: jis sukonfiskavo tris holandiszkus laivus, kurie, nieko nežinodami, atkako į bliokuojamus portus.

Republikoj Columbia reikia laukti didesnių muszių. Revoliucijonieriams pateko czia rando kariszkas laivas su 300 kareivių. Rando kariumenė dar vis apstota revoliucijonierių aplinkinėse Agua Dulce. Ant iszliuosavimo jos siunczia randas isz Bogotos 5000 kareivių. Po Agua Dulce todėl turės užgimti svarbesnis muszis. Jeigu rando pajiegos butų sumusztos, tai miestas Panama pateks į revoliucijonierių rankas.

Isz Lietuvos.

—o—

Isz Vilniaus.

Iždo ministerija iszdavė padavadyjimą, kad nė joki svaiginanti gėrymai ne butų pardavinėjami po 10 val. vakaro ir tai ne tik degtinė raudo pardavinyczioose, bet ir alus privatiszkose traktiernėse lygiai miestuose, kaip ir bažnytkiemiuose. Traktiernėse, esancziose bažnytkiemiuose ir miestucose degtinę ir alų nedėlioms galima pardavinėti tik nuo 1—5 val. po pietų. Už peržengimą szito padavadyjimo, bus nuo traktiernių užlaikytojų atimti ant visada laisniai; sykį nužudęs laisnį, jau jo niekada ne galės gauti.

Sanitariszka komisija reviduoja dadar Vilniuje sargų gyvenimus. Isz 330 peržiurėtų gyvenimų, 117 pasirodė visai netinkanczių žmonių gyvenimui, jie niekesni už szunų budes. Tokiose olose Vilniaus namų savininkai laiko mat savo tarnus. Koks užlaikymas, toki ir sargai. Vilniuje, kas gyvas ir protauja, rugoja ant namų sargų netikumo. Sztai pereitą sanvaitę sargas Janoviczo namų, ant Naujosios ul., likosi suareszuotas už vagystą. O vienog jie yra sargais ir namų gyventojų turtų.

Besilankanti Vilniuje italiszka operos trupa apleido jau miestą ir iszkeliavo į Lenkiją, į miestą Lodz. Ant perstatymų ir Vilniuje lenkytojų ne truko, trupa buvo ne blogiausia.

Vilniaus žydai isztikro rengia Vilniuje dailės mokyklą vardo pasimirusio Antokolskio. Mokįs joje dailės pritaikintos prie amatų; prie mokyklos bus parengtas muzėjus. Ant to mierio ne tik turtingi žydai pradėjo dėti aukas, bet aukauja ir Peterburgo daildariai, draugai pasimirusio Antokolskio.

Vilniaus Chemiszkai-techniszka mokykla ant ateinanczių metų turi liuosis vietas trijose pirmutinėse kliasose. Į pirmą kliasą bus be egzaminų priimami kandidatai baigę penkias kliasas realiszkų mokyklų, baigę szesztą kliasą gimnazijų, 4 kliasas stacziatikiszkų dvasiszkų seminarijų, 4 kliasas žemdarbystės ir 5 kliasas prekystos mokyklų; norinti pastoti į 2 ir 3 kliasą minėtos mokyklos turės laikyti egzaminus.

Liepos mėnesyj Vilniuje sekanczios buvo visokių produktų prekės: už pudą rugių mokėjo po 95–105 kap., kvieczių 110–120 kap., mieižų 1 rubl., grikų 1 rubl. 20 kap., aviežų 1 rubl. 10 kap., ruginių miltų 1 rubl. — 1 rubl. 10 kap., kvietinių 1 rubl. 60 kap. – 1 rubl. 80 kap. Grikinės kruopos 2 rubl. 80 kap., aviežinės 1 rubl. 60 kap., mieižinės 1 rubl. 90 kap., kvietinės 1 rubl. 70 kap., szienas 40 kap., sziaudai 35 kap. už pudą. Svaras mėsos I sorto 13 kap., antro 10 kap.

Ant geležinkelio stacijos Vilniuje nesugauti vagiliai paszlavė ankinį krepsziuką gyvenanczio Vilniuje Minovo, kuriame, apart kitokių daiktų, buvo 3000 rublių gatavais pinigais ir visokioms popieroms.

Isz Vilniaus gub.

Sziųmetinis užderėjimas javų Vilniaus gubernijoj, pagal maskoliszkos žemdarbystės ministerijos surinktas žinias, sekanczias persistato: užderėjimas žieminių javų buvo geresnis už vidutinį; vasarojų surinks vidutiniszkai, jeigu nesiliaujanti lytus jų dar labiau ne pagadįs. Dobilus ir szieną suvežė pagedusius ir neiszdžiuvusius, kaip reikia. Bulvės ne geriausiai iszrodo, o jeigu lytus ne apsistos, pražus jos su visu; bulvių nėra ką laukti gero užderėjimo. Lytus dar vis nesiliauja; žmonelės cerkvėse ir bažnyczіose užperka dievmaldystas ant iszpraszymo geresnio oro, bet ir tas nieko ne gelbėti.

Pagal surinktas žinias laike visuotino Maskolijos gyventojų suskaitymo 1897m., Vilniaus gubernija užima plotą 368253 ketvirtainių viorstų; ant to ploto gyvena 1591207 gyventojų abiejų lyczių. Ant viso to ploto yra kaimų ir miestų, taigi apgyventų vietų 22744. Ant kiekvieno ketvirtainio viorsto iszpuola tik po 43, 21 gyv.

Vilniaus gubernijoj, aplinkinėse miestelio Krasna 5 d. piutės ant dangaus naktyj netikėtai pasirodė žvaigždė su uodega, arba kometa; kad tai ne buvo tikra kometa, žmonės persitikrino isz to, kad ji buvo matoma tik per valandą, o paskui teip netikėtai prapuolė, kaip netikėtai pasirodė; per visą laiką parva jos mainėsi, mainėsi ir didumas. Ukininkai aplinkinių kaimų, pamatę tą ne paprastą žvaigždę, isz syk nusigando, bet paskui pradėjo visokius spėjimus daryti; daugumas sprendė, jog ji yra ženklu, kad nuo jos pasirodymo oras bus geresnis. Ant to vienog spėtojai apsiriko, kadangi ant rytojaus vėl pradėjo lyti.

1 d. piutės, kaime Kanczanuose, netoli miestelio Krasna, siautė gaisras. Gaisras užgimė naktyj, kada visi kaimo gyventojai ramiai miegojo. Ugnį pirmiausiai patėmyjo du vaikai; jie leidosi į kaimą ir prikėlė mieganczius jo gyventojus. Ant gesinimo ugnies atbėgo su gesinimo prietaisoms ugnagesiai isz miestelio Krasna. Iszdegė visgi dvi ukės.

Isz Alytaus, Viniaus gub.

Kovo mėnesyj szių metų ukininkas kaimo Kuksėnų, Petras Virbickas praneszė policijai, jog prapuolė jo pati. Laike tyrinėjimo duktė prapuolusios nuo pirmutinio vyro metė nužiurėjimą ant patėvio, kuris gyveno nesutikime su prapuolusia. Tas isz pradžių gynėsi, bet ant galo prisipažino, jog pastumė savo paczią teip smarkiai, kad ji puolė ant žemės, sudavė galvą į akmenis ir užs muszė. Kuną buk jis nuvilko į Nemuną ir ant vandens paleido. Tirinėtojai vienog tam nepatikėjo ir pradėjo pats kuno jieszkoti. Į penktą dieną jis atplaukė prie kareivių tilto; matomai užmuszėjo draugas atkasė jį durpnyczioj, kur isz syk buvo pakavatos ir paleido ant Nemuno. Tąsyk tik pasirodė, kad moteriszkė numirė ne nuo pastumėjimo, kadangi visa jos galva buvo suskaldyta. Užmuszėjas, žinoma, likosi suareszuotas ir sėdi dabar kalėjime iki provai; suareszuotas ir brolis užmuszėjo.

Mokyklos Minsko gub.

Minsko gubernijoj pradinių mokyklų, esancziu po užveizda apszvietimo ministerijos, yra 300, kuriose mokinasi vaikų vyriszkos lyties 21293 ir tik 3025 mergaitės. Ant pavieczių mokyklos sekanczіai skirstosi: Minsko pavietyj yra 36 mokyklos, o jose 2556 vaikų vyriszkos lyties ir 520 mergaiczių; Bobruisko pav. 29 mokyklose yra 2051 mokintinis vyriszkos lyties ir tik 192 mergaitės; Borisovo pav. 36 mokyklas lanko 2316 vyriszkos lyties mokintinių ir 435 mergaitės; Igumeno pav. 45 mokyklas lanko 2945 vyriszkos lyties mokintiniai ir 451 mergaitė; Mozyraus pav. 24 mokyklas lanko 1618 vaikų vyriszkos lyties ir 254 mergaitės; Naumiestėlio pav. 33 mokyklas lanko 3107 vaikai vyriszkos lyties ir 438 mergaitės; Pinsko pav. 33 mokyklas lanko 1817 vaikinų ir tik 151 mergaitė; Rieszicos pav. 36 mokyklas lanko 1809 vaikinai ir 378 mergaitės; Slucko pav. 28 mokyklas lanko 3184 vaikinai ir 216 mergaiczių. Apskritai tuose pavieczuose, kur yra didesnis nuoszimtis katalikų, daugiau vaikų lanko szitos veislės pradines mokyklas. Ant kiekvienos mokyklos, imant visą gubernią, iszpuola po 81 mokintinį.

Cerkvinių mokyklų yra 1569 arba penkissyk daugiau negu esancziu po apszvietimo ministerijos globa, bet skaitlius jas lankanczių vaikų vos dusyk didesnis: ant kiekvienos mokyklos iszpuola po 29 mokintinius. Isz to matyt, kad ir stacziatikiams cerkvinės mokyklos ne labai patinka.

Isz Borisovo, Minsko gub.

Miestas Borisov yra ant upės Berezinos, veda placzią prekystą medžiais, kuriuos plukdo lygiai į Juodasias jures, kaip ir į Prusus per Kauną. Todėl pavasaryj, kaip tik upė pasiliuosuoja nuo ledų, suvažiuoja czia daug darbininkų ne tik baltgudžių, bet ir maskolių isz gilesnės Maskolijos. Darbininkų yra daugiau negu reikia, todėl jų reikalaujanti visaip juos isznaudoja. Paprastai už darbą per visą vasarą: už pynimą trotų, jų varymą į Ekaterinoslavą, Kauną arba į Prusus medžių prekėjai moka po 20—25 rubl. ir duoda sziokį tokį valgį. Grįžti paskui darbininkai turi savo kasztais ir sugrįžusiam ant žiemos, dirbusiam trotininkui, nedaug atlieka.

Isz Suvalkų gub.

Isz Suvalkų gubernijos szįmet prisakyta paimti į kariumenę 1800 jaunų vyrų.

Žieminius javus, nors su vargu, bet nuvalė žmonelės nuo laukų, daugelyj vietų nuo nuolatinių lytų grudai varpose sudygo. Žieminiai javai ir vasarojai visur buvo gražesni už vidutinius. Bulvės teiposgi ne blogai iszrodo, bet jeigu lytus ne pasiliaus, gali joms užkenkti. Szieno suvežė diktai, tik vietomis jis likosi lytų pagadytas.

Lenkiszki laikraszcziai pranesza, buk kunigas Czižauskas, lietuvis, Suvalkuose, per pamokslą niekino tas lenkes ir lietuves, kurios teka už maskolių. Kad tokios užsipelno ant nupeikimo ir iszniekinimo, tai tiesa, bet ir gerų kunigų gaila, jeigu už atvirumą juos į Maskoliją iszgabens. Kunigų gerų turime mažai; jeigu juos maskoliai iszgaudys ir iszgabės, liks tik kunigijos szaszlavos; tos veislės kunigai, ne dabojami geresniųjų, daugiau pikto negu gero padarys. Todėl, mums rodosi, geriemsiems kunigams priderėtų elgtiesi atsargiai bent sziuom tarpu, kol tokių gerų yra mažai; mokinti žmonis atsargiai. Teisybė, gerųjų kunigų pasiszventimas ant syk pakels žmonių dvasią, bet jeigu jos paskui ne bus kam kelti, užmigdys ją niekiejie kunigai, susidraugavę su caro tarnais.

Isz Lietuviszko Minsko.

Pasimirė Minsko gubernatorius, kunigaikstis Trubeckoj. Kaip ant maskoliaus, buvo jis ne blogiausias. Ant jo laidotuvių susirinko daugybė žemesnių ir augsztesnių urėdninkų; apart urėdninkų, dalyvavo ir vietiniai žydai, kurie savo sinagogoj atlaikė net specijal szką dievmaldystą; buvo ant laidotuvių ir tuli lenkiszki aristokratai, kurie ne žino nė kaip gerintiesi maskoliams, kad ant jų malonės užsipelnyti.

Pradžioj rugsėjo mėnesio Minske atsibus žydų sionistų kongresas. Ant to jie gavo ir valdžių daleidimą. Ant susivažiavimo bus apkalbėti reikalai uždėjimo žydiszko kolionizacijos banko ir nacionaliszko fondo. Ką gi maskoliszkos valdžios sakytų, jeigu lietuviai, arba lenkai, rinktų pinigus į tautiszką fondą ir rengtų bankus gelbėjimui maskolių persekiojamų lietuvių? Žinoma, sudėtus pinigus sukonfiskuotų, o jų riukėjus iszgabentų į Siberiją. O žydams, ant apkalbėjimo tokių jau dalykų, maskoliszkos valdžios daleidžia net kongresus atlaikyti. Kongresas trauksis per keturias dienas.

Isz Baltbokszczio, Grodno gub.

Prie maskoliszko caro girių Baltbokszty j likosi maskoliszko rando parengti sodauninkystės kursai. Czia vasaros laike, ant praktiszko pasimokinimo sodauninkystės, keliauja mokintojai pradinių mokyklų isz viso Vilniaus mokslinio apskriczio.

Isz Kauno.

Visur Lietuvoj truksta ypacz vidutinių mokyklų, kokių, nors gyventojų skaitlius buvo daug mažesnis, priesz lenkų maisztą buvo daugiau negu dabar. Į esanczias mokyklas patelpa paprastai vos pusė norinczių mokintiesie, kiti, ypacz mažiau turtingų tėvų vaikai, ne randa vietos, kur galėtų mokintiesi. Negali į esanczias gimnazijas patilpti nė visos troksztanczios mokslo mergaitės. Todėl dabar antai Kaune rengia privatiszką gimnaziją mergaitėms (yra czia viena tokia gimnazija rando užlaikoma).

Isz Prusų Lietuvos.

10 d. piutės Prusų Lietuvių Susivienyjimas atlaikė Smalininkuose savo paprastą susirinkimą. Tą paczią dieną Giedorių Draugystė atlaikė susirinkimą Kankenuose.

Netoli Tilžės, kaime Bagdonuose, laike smarkios audros perkunas užmuszė besiganancziasant lauko tris karves ir vieną arklį.

Užderėjimas sodų vaisių Prusų Lietuvoj, pagal rando garsinamas žinias, sekancziai persistato: obuolių bus vidutiniai; kriauszės, slyvos vietoms užderėjo vidutiniszkai, vietoms prastai; vyznios veik visur užderėjo prastai. Serbentai, avietės, ir žemvuogės — gerai; rieszutų užtai yra mažai.

Netoli Plikių, Minėgėj, apvirto valtis su besikeliancziais žvejybos užveizėtoju Schilleriu, jo bernu Nikszaicziu ir sunum ukininko isz Barsdėnų, Grigaicziu. Isz jų tik Schilleris iszsigelbėjo, o Grigaitis ir Nikszaitis prigėrė.

Rusnės pavietyj ir kaimų ukininkai turės už tiesą laikyti szunis moketi po vieną markę ant metų mokesties. Pavietyj yra 6000 szunų.

Mieižiai szįmet vietoms nunoko greicziau už rugius. Rugiai szįmet ant smiltynų geresni už augusius ant kitokių dirvų. Roputės ant žemesnių dirvų supuvo; per tai prekės jų pakilo iki 3 markių už szėpelį. Prie nuvalymo laukų dvaruose dirba daug maskoliszkų darbininkų, kiti dirba prie skaldymo akmenų ant plianto. Apsivedę atsigabeno ir savo szeimynas į Prusus. Dvarponiai sako, kad tie atėję isz Maskolijos darbininkai yra pigus, bet jie šilpnesni už prusiszkus ir mėgsta pasigerti; dvarponiai todėl juos ant darbo priima tik ne esant geresnių.

Aplinkinėse Insruczio 30 d. liepos siautė audra su debesų praplyszimais. Blėdys jos laukams padarytos labai yra didelės.

Pereitą sanvaitę už javos mokėjo Tilžėj: už kyliogramą kvieczių 18.50—18.95Mk., rugių 14.00—14.50Mk., mieižių 13.30—14.00 Mk., aviežų 14.10—15.75Mk., žirnių 18.50Mk., ropuczių 3.90Mk., szieno 5.40Mk., sziaudų 4.80 Mk.

Klaipėdoj mokėjo, už szėpelį kvieczių 7.35—7.60Mk., rugių 5.75—6.00Mk., mieižų 4.95—5.20 Mk., aviežų 3.85—4.10Mk., žirnių 8.50—9.00Mk., ropuczių 2.60 3.00Mk. Už centnerį (100 svarų) sziaudų 1.60—180Mk., szieno 2 50—3.00. Už svarą sviesto 0.90—100Mk.; už kapą kiauszinių 2.40Mk.

Likosi suareszuotas ir pasodytas į Stalupienų kalėjimą 60 metų mokintojas isz Vanagupių, už biaurius darbus su mokinamoms mergaitėms.

Lietuvių balsais iszrinktas už parlamento pasiuntinį, vokiecziams parsidavęs p. Macziulis, jiems pardavė ir savo dvarą Mickus už 132000 markių.

Isz Londono.

Londone, 26 d. liepos užsimuszė Juozapas Klimas, turintis apie 30 metų, paeinantis isz Jotiszkių sodžiaus, Gelgaudiszkio parap., Naumiescio pav., Suvalkų guber. Kelis metus buvo Prusuose, o antras metas kaip Londone.

Vakare, apie 7 val., parėjo pusėtinai girtas ir užlipęs ant treczio augszto, "Korsuch Buildingo", netoli durų, sznekėdamas su savo draugais, atsisėdo ant grotos priesz duris; galva, turbut, buvo sunkesnė — tai ir persvėrė

į kitą pusę ir nelaimingas žmogus nupuolė ant kieto akmeninio bruko. Kada prisiartino žmonės, gulėjo jis jau be kvapo ir srovė kraujo isz burnos tekėjo. Apliejus vandeniu, pasirodė mažas ženklas gyvasties. Paszauktas gydytojas apriszo žaizdas, o policistai, užsidėję ant dviraczių, nuvežė į Londono ligonbutį, bet kada ten atvežė, buvo jau ne gyvas

Minėtas velionis neprigulėjo nė į jokią tautiszką draugystę, laikėsi kunįgo įtaisytos "Parakvijaliszkos", užmokėdamas 4 penus kas sanvaitę; likusius pinįgus, kaip žmonės sako, padėjęs pas publikoną, todėl ir mirė, nieko ne turėdamas. Giminių czia neturėjo, o kitur ar kokius turėjo, ne žinia, rupint's apie jį ne buvo kam. Isz ligonbuczio atsiuntė laiszką Janulevicziui, pas kurį gyveno, kad atsiųstų pinįgų ant palaidojimo katalikiszkai. Janulevyczia padarė kolektą ir po aplinkinius lietuvius surinko £1 svarą. Paskui davė žinią kunįgui Szlamui, kuris apsiėmė pats rupintis apie prigulintį palaidojimą.

Netikėtai pasklydo garsas terp lietuvių, kad p. V. V., ant 27 d. liepos, užpirko miszias lenkų bažnyczioj, kur lenkiszkas kun. Foltyn žadėjo pasakyti ir lietuviszką pamokslą. Į bažnyczią, ant paskirto laiko, apart mažo skaitliaus lenkų, susirinko ne mažas pulkelis lietuvių. Viduryje miszių kun. Foltyn, perskaitęs lietuviszkai evangeliją, pasakė ir lietuviszką pamokslą isz raszto. Pamokslas buvo neilgas, bet turinys jo geras ir pamokinantis; tik tai kun. Foltynui, mažai mokancziam lietuviszkai, sakymas ėjo sunkiai, bet klausytojai gana gerai suprato. Kun. Foltynui už vieną lietuviszką pamokslą priguli didesnė padėka negu kun. Szlamui už visus, nes tas, kun. Szlamas, turbut, ne pasakė nė vieno pamokslo, kuriame ne butų jungęs Christaus mokslo su savo asabiszkais reikalais, kuriame ne butų buvę keiksmų ir iszmislų ant jam asabiszkai nepatinkanczių ypatų. Po pamokslui kun. Foltyn pagarsino, kad ateitėj bus kas nedeldienį lietuviszkas ir lenkiszkas pamokslai, o petnyczioj bus apie 8tą valandą vakaro apvaikszcziojami "kruvini keliai", o jeigu atsiras daugiau lietuvių, tai kun. Foltyn paskirs vieną petnyczią kas antrą sanvaitę apvaikszcziojimui lietuviszkoje kalboje.

Dabar tuli lietuviai kalba, kad nėra ko gero laukti, nes daug lietuvių prisidės prie lenkų. — Be abejonės teip ir bus. Užtai vienog kaltė puola tik ant kun. Szlamo, kuris savo pas'elgimu su lietuviais, didesnę jų dalį nuo savęs nubaidė. Daugelis lietuvių, ir ne ėsant lietuviszkų pamokslų, turėjo kreiptiesi prie lenkiszkos bažnyczios, nes kun. Szlamas juos nuo savosios atmetė kaipo bedievius. Kun. Foltyn, nors svetimtautis (sz gimimo vokietis), vienog lietuvių ne persekioja, nė pinįgų nevilioja, o jų dvasiszkus reikalus aprupina; kas tik szaukiasi, neatsisako nė naktimis keliauti į Silvertown'ą. Musų tautietis, kun. Szlamas, rinkdamas pinįgus, tankiai Silvertown'ą atlankė, bet ligonių, turbut, ne lanko, jeigu lenkiszkas ten turi keliauti.

Londono priemiestyje Silvertown'e buvo kelių lietuvių sutvertas kliubas po vardu "Polish Club". Sanariai tik užsimokėdavo mėnesinės mokesties po 6, kiti po 3 penus; — pinįgai tie patekdavo po globa Kliubo gaspadoriaus. Kaip Kliubas buvo rėdomas ir ant ko ėjo sąnarių sumokėti pinįgai, apie tai sanariai nesirupino, žinojo tik vienas Kliubo gaspadorius. Gaspadoriais isz pradžių buvo V. Januszaitis, kuris per kelis metus valdė Kliubo pinįgus, apart to dar, kiek galėjo, įsiskolino alaus leidinyczioje ir pabėgo į Lietuvą, kur bene Pilviszkiuose uždėjo kokią ten pardavinyczią. Po jam liko Kliubo valdytoju jo sunus, V. Januszaitis. Tas ir stengėsi sekti tėvo pėdoms, bet jam teip nesisekė, nes neilgai buvęs, turėjo pabėgti. Paskutinis liko Gražulis, kuris greit pateko į kalėjimą, kaip sako, už pardavinėjimą gėrymų ne sanariams ir tik po užmokėjimui bausmės £100 svarų st. likosi paleistas.

Kliubas yra registruotas, visas surėdymas jo yra geras, truksta vien sumanesnių žmonių, vedimui Kliubo reikalų. P. Pilėnas užsimanė jame įvesti geresnę tvarką. Iszaiszkinus viską, sanariai suprato, ėmė rupintis apie geresnį vedimą Kliubo reikalų. Tam tikslui suszaukė susirinkimą, ant kurio pakvietė p. Pilėną ir iszrinko jį Kliubo sekretorium. Jam pradėjus Kliube darbuotis, įvyko netikėtos permainos. Pirmiausiai tapo duotas Kliubui kitas užvardinimas: vietoj "Polish" pastatyta "Lithuanian Silvertown and Workmen Club". Apart to tapo praszalinti isz Kliubo anglikai: kasierius, sekretorius ir durų sargas, o į jų vietą iszrinkti lietuviai.

Ant galo tapo nuplėszta ir lenta su senu paraszu, o pridėta nauja. Dabar Kliube viskas eina gerai, buvo parengti susirinkimai su prakalboms, pasilinksminimo vakarai su muzika. Musztynių Kliube neatsitinka.

A..s.

Isz Amerikos.

Atstate profesoriu už gera pamokinima.

Profesorius Emary Collegijos, Georgijoj, Stedd, likosi atstatytas nuo profesorystos užtai, kad jis viename straipsnyj, kokį patalpino laikrasztyj, kalbino su negrais elgtiesi žmoniszkai. Na, o mes Ameriką vadiname „Liuosybės krasztu". Kur gi czia ta liuosybė, kur minios baudžia profesorių už iszreiszkimą nesutinkanczių su jų pažvalgoms nuomonių? Užtai net despotiszkoj Maskolijoj profesoriaus nieks nebutų baudęs. Neaugsztai doriszkai pasikėlė žmonės Amerikoj. Už tą doriszką nupuolimą vienog didžiausias atsakymas puola ant Amerikos laikraszczių, kurie visame mynioja doriszkus principus, kad tik daugiau skaitytojų pagauti. Amerikos laikraszcziai nepakelia doros, bet, platindami visokias melagystes, doriszkai nupuldo ir savo skaitytojus. kurie paskui niekaip negali atskirti doro nuo nedoro. Ir ant musų laikraszczių, ant nelaimės, ta nepagirtina amerikoniszka sėkla atsiliepia, o per laikraszczius iszsiplatina ir ant musų žmonių.

Numire lenkiszkas redaktorius.

Winona, Wis. 14 d. piutės numirė czia redaktorius lenkiszko laikraszczio "Wiarus", Heronimas Derdowski. Gimęs jis aplinkinėse Gedanijos, Prusuose. Buvo tai vienas isz geriausių ir apszviecziausių lenkiszkų laikraszczių redaktorių Amerikoj, tikras laikrasztininkas, o ne koks kunįgų pasamdytas dudorius, kokių daugiausiai yra Amerikoj, koki sziądien rėdo laikraszczius vienos pakraipos, o rytoj visai kitokios. Tos tai szaszlavos ir nupuldė lenkiszką laikrasztystę Amerikoj.

Nuplake aniuola.

Texarkana, Ark. Szitose aplinkinėse nuo senai prigaudinėjo lengvatikius žmonis kaksai Perkins, kuris garsinosi, jog yra aniuolu, Dievo isz dangaus atsiųstu gydyti žmonis nuo visokių ligų. Neseniai pagavo aniuolą "baltkepuriai", nuplakė su ryksztėms ir liepė iszsineszdinti isz szitų aplinkinių. Ant jo namų durų prikalė lentą su paraszu, jog tas pats likimas, koks pasiekė pranaszą. laukia ir jo tarnus.

Szaudo szunis ir kates.

Laporte, Ind. Ant prisakymo sveikatos užveizdos, likosi iszszaudyti visi szunes ir katės, kadangi mat, pagal nuomonę daktarų, szitie žvėrys platina difteritą. Yra vienog daugiau dalykų platinanczių ne tik difteritą, bet ir kitokias limpanczias ligas: prie tokių priguli antai neszvarumas Amerikos miestuose. Kodėl Amerikos daktarai nesirupina apie praszalinimą szitų svarbesnių už szunis ir kates platintojų limpanczių ligų?

Azijatiszkas maras mieste San Francisco.

Pagal atskaitą užveizdos czianykszczio jurininkiszko ligonbuczio, azijatiszkas maras siauczia mieste terp chinieczių. Nuo pradžios szių metų iki liepos mėnesui ligonbutyj buvo 6 chiniecziai maru serganti; nuo 13 d. liepos iki 7 d. piutės pateko į ligonbutį 6 ir jie visi numirė. Be abejonės nuo maro chiniszkoj miesto dalyj numirė daugiau žmonių, tik tą atsitikimą chiniecziai slepia nuo valdžių.

Naujas žemes sandraugas.

Boston, Mass. Profesorius Harvardo universiteto Pickering gavo žinią, jog užveizėtojas prigulinczios szitam universitetui žvaigždžių tėminyczios, esanczios Pietinėj Amerikoj, mieste Areguipa, isz naujo surado mažą žemės sandraugą, planetą Eros. Planeta ta tapo surasta vasario mėnesyj 1902m., bet gegužio mėnesyj vėl prapuolė; dabar ją isz naujo surado. Planeta ta maža, mažesnė už mėnulį, o yra toli nuo žemės; todėl ją sunku ir per gerus žiuronus patėmyti.

Nemokanti skaityti ir raszyti Amerikos ukesai.

Laike paskutinio liaudės suskaitymo, ant 15248655 vyriszkos lyties Amerikos ukėsų, turinczių tiesą balsuoti, ne mokanczių skaityti buvo 1949242 arba 12%, taigi nuoszimtis didesnis negu Prancuzijoj. Miestuose buvo daugiau mokanczių skaityti negu ant kaimų ir mažuose miesteliuose; daugiau tokių buvo vakariniuose ir sziauriniuose sztetuose negu pietiniuose.

Nauji kerosino szaltiniai.

Republikoj Mexike, ant pussalio Yukatano, užtiko dide'ius kerosino szaltinius, kur vietiniai kapitalistai parengs sėminyczias. Mexiko kerosinas darys konkurenciją Suvienytose Valstijose esantiems szaltiniams; todėl gal parsidavę Rockefelleriui laikraszcziai kalbįs Suvienytų Valstijų randą per karę ar be karės paveržti Yukataną nuo Mexiko.

Turtinga ateivi norejo gražinti atgal.

New York. Ant tavorinio laivo Byron atkako czia, rodosi serbiszkas žydas. Elias Jovanovich su paczia ir 8 vaikų; kadangi mat juos palaikė už vargszus, todėl nusprendė grąžinti atgal. Pasirodė vienog, kad Jovanovich turi su virszum 35000 dol. pinįgų. Tokių turtingų ateivių Amerikos valdžios ne grąžina atgal, kol jie atsigabentų pinįgų ne iszleidžia.

Pabego trys žmogžudžiai.

Frankfort, Ky. Isz czianykszczio kalėjimo, apvaldę sargus, pabėgo trys sėdinti jame žmogžudžiai ir pasislėpė netolimoj kedžių dirbtuvėj, kur likosi ginkluotų minių apstoti. Kol juos suvaldė, vienas likosi mirtinai, o kitas ne mirtinai paszauti; kitas neužgautas pasidavė pats.

Katalikai Amerikos universitetuose.

Pagal žinias atsiųstas katalikiszkos dvasiszkijos į Rymą, Amerikos svietiszkus universitetus lanko 4085 katalikai, o katalikiszką universitetą Washingtone tik 100 studentų. Matyt svietiszki universitetai yra geresni už katalikiszkąjį, todėl svietiszkiejie turi daugiau lankytojų.

Ne tilpo per duris.

Owansboro, Ky. Likosi czia suaresztuota už paslaptą deztinės varymą moteriszkė Jone Woolsey. Kada ją isz kalėjimo atvežė ant provos į sudą, tai pasirodė, kad ji niekaip per duris ne gali įtilpti. Sudžios turėjo iszeiti ant kiemo ir ten provą perkratinėti. Minėta moteriszkė sveria 450 svarų.

Sziauriniai elniai Aliaskoj.

Sziauriniai elniai, įgabenti tyczia isz Siberijos ir Sziaurinės Europos gerai iszlaiko Aliaskos orą ir veisiasi gana greitai: skaitlius jų didinasi vidutiniszkai ant 30—40% kas metą. Dabar Alaskoj yra 4000 sziaurinių elnių, o Amerikos randas nori jų pargabenti dar 15000.

Pabego beprocziai.

Kankakee, Ill. Isz czianykszczių beproczių namų pasisekė pabėgti dviem pavojingiems beprocziams, turintiems palinkimą prie užmuszystų. Pabėgo jie per langą. Matyt minėtuose beproczių namuose ne sargiai daboja iszėjusius isz proto, jeigu pavojingi gali iszbėgti.

Silpnos mokintiniu akys.

Springfield, Ill. Szteto sveikatos užveizda atsiszaukė į visas mokyklas, užmanydama, nors syki ant metų tirinėti mokintinių akis ir ausis: dabar Illinojaus mokyklose treczdalys besmokinanczių vaikų turi silpnas akis.

Muszis terp baltveidžiu ir negru.

Topeka, Wis. 21 d. piutės užgimė czia smarkus muszis terp negrų ir baltveidžių, kuriame 8 negrai ir 4 baltveidžiai likosi užmuszti. Kokios priežastys pagimdė musztynes, tikrai nežinia.

Paskandino savo vaikus.

Salina, Kans. Netoli nuo czia gyvenantis farmeris Anderson paskandino vandens rezervoare trejatą savo vaikų, o paskui ir sau paleido kulką į galvą ir mirtinai susižeidė.

Audros.

Keokuk, Ia. Szitose aplinkinėse ir parubežiniuose pavieczuose Illinois siautė baisi audra ir vėtra, kuri ne mažai blėdies pridirbo. Illinojuje su virszum szimtas farmų likosi iszgriautų.

Hemington, Nebr. Szitose aplinkinėse siautė smarki vėtra ir lytus, kurie daug blėdies pridirbo. Ant vėtros kelio visos triobos likosi iszgriautos. Ar prie to ne pražuvo kiek žmonių, nežinia.

Peoria, Ill. 20 d. piutės szitose aplinkinėse siaute audra su debesų praplyszimais ir vėtra. Vėjas nugriovė bokszṭus katalikiszkos ir baptistų bažnyczių, nutraukė telefonų ir telegrafų dratus; nuplėszė stogus nuo daugelio namų mieste, ant farmų gi daug triobų su visu sugriovė. Aplinkinėse Sterling buvo debesų praplyszimai, kurie pagimdė tvanus, o tie isznaikino kornus ant labai didelių plotų. Galbut, kad laike tų vėtrų ir kiek žmonių pražuvo, bet apie tai žinių nėra. Netoli Sterling, užbėgęs ant vandens pragraužto kelio, trukis Medota geležinkelio iszszoko isz rėlių ir isz dalies susidaužė. Prie to trukio vedėjas ir peczkurys likosi užmuszti. Viename vagone buvo gabenami arkliai; jie visi tapo užmuszti.

Nelaimes ant geležinkeliu.

Pittsburg, Pa. Clayville tunelyj susimuszė du tavoriniai trukiai. Prie to vienas trukio tarnas likosi užmusztas, vienas mirtinai sužeistas, o 4 sužeisti nors sunkiai, bet ne mirtinai.

Necnah, Wis. Netoli nuo czia iszszoko isz rėlių pasažierinis trukis ir isz dalies susidaužė. Prie to 9 ypatos likosi pavojingai sužeistos.

Belmor, N. J. Netoli nuo czia susimuszė pasažierinis trukis su tavoriniu. Prie to mažiausiai dvi ypatos likosi užmusztos, o daug tapo sužeistų.

New York. Ant Jerome Park ave. susidaužė ulyczinis karas. Prie to 2 ypatos likosi mirtinai, o 6 nors sunkiai, bet ne mirtinai sužeistos.

Buffalo, N. Y. Netoli Warsaw susimuszė tavorinis trukis su bėganczia nuo sziaurių lokomotyva. Prie to trys trukio tarnai likosi mirtinai sužeisti.

Norfolk, Va. Netoli nuo czia, ant Bay Shore Terminal geležinkelio susimuszė du trukiai. Prie to trys ypatos likosi užmusztos; sužeistų gi yra apie 12 ypatų.

Mexico, Mo. Ant trukio Chicago Alton geležinkelio expliodavo garinis katilas. Prie to vienas trukio tarnas likosi užmusztas, trys mirtinai sužeisti, o kelios ypatos sužeistos nors sunkiai, bet nemirtinai.

Giriu gaisrai.

Ymir, Br. Col. Vakarinėj dalyj Kootenay apskriczio girių gaisrai pridirbo daug blėdies ne tik girioms, bet ir tarpgiriuose esanczioms kastynėms. Girių iszdegė net keli szimtai ketvirtainių mylių ir daug triobų kastynių. Isznaikinti ir veik visi tiltai ant didelių plotų. Per deganczias girias dabar ne galima pervažiuoti. Žmonės darbuojasi ant apstabdymo ugnies, bet ne daug gali nuveikti dėl stokos vandens.

Cheyenne, Wyo. Aplinkinėse Saratoga, Wyominge, siauczia dideli girių gaisrai, kurie iki sziol isznaikino didelius girių plotus. Guberratorius apie tai praneszė Amerikos vidaus ministeriui, nuo kurio pareikalavo pagelbos prie gesinimo ugnies.

Expliozijos.

Gering, Nebr. Namuose McCormicko expliodavo gazolina. Expliozijos szeszios ypatos likosi užmusztos.

Wilmington, Del. Dirbtuvėse Delavare Pelp Mills, prigulinczios Joseph & Moore Paper Co. atsitiko baisi expliozija, kurios 16 darbininkų likosi užmusztų, 6 prapuolė, su kuriais nežinia kas atsitiko, o keturi tapo sunkiai sužeisti.

Gaisrai.

New York. Siautė czia didelis gaisras pn. 35 Essex str., kuris isznaikino esanczią apaczioj mebelių pardavinyczią ir nakvynės namus. Ugnis užgimė nuo expliozijos ir platinosi teip greitai, kad ne visi namų gyventojai galėjo iszsigelbėti: sudegė dvi moteriszkės ir trejatas vaikų; sužeistų lengviau ir sunkiau yra daug.

Isz darbo lauko.

¶ Indianopolis, Ind. Moterys sztraikuojanczių kalnakasių, po vadovyste garsios "Motinos Jones", ketina keliauti į Washingtoną visu pulku, kad priversti kongresą iszduoti atsakanczias, apginanczias darbininkų reikalus tiesas. Mums rodosi, kad tas ne didelius iszduos vaisius, kadangi kongreso ir senato sanariai veik visi yra kapitalistų įnagiai ir tarnai. Kad randas iszduotų tiesas apginanczias darbininkus, reikia darbininkams laike rinkimų balsuoti vien už kandidatus Darbo Partijos. Jeigu balsai už Darbo Partijos kandidatus Amerikoj teip pasididįs kaip Vokietijoj (Amerikoj, dėl nesupratimo darbininkų, partija ta dar silpna), nors Darbo Partijos kandidatai ir ne pereitų. kapitalistų įnagiai ne drys teip begėdiszkai elgtiesi su darbininkais, kaip elgiasi dabar. Ant pergalėjimo kapitalistų reikia tik supratimo ir vienybės terp darbininkų.

¶ Wilkesbarre, Pa. Kastynių savininkai dabar užlaiko, ant saugojimo kastynių, 5000 specialiszkų policistų. Užlaikymas jų iki sziol kasztavo $1800000. Juk tų pinįgų užtektų ant iszpildymo darbininkų reikalavimų ir sztraikų ne butų. Dabar, dėl stokos anglių, daugelis fabrikų turėjo sustoti. Rengiasi gabenti anglis isz Anglijos: angliszkos anglys Amerikoj kasztuos po $5—6.68, o amerikoniszkos dabar jau kasztuoja $10—11.

¶ New York. Central Federated Union rengiasi atsiszaukti prie prezidento Roosevelto su praszymu suszaukti extra kongreso susirinkimą, ant užgyrimo reikalingų padavadyjimų, galinczių privesti prie užbaigimo sztraikų. Kadangi vienog teip kongreso sanariai, kaip ir augszcziausi urėdninkai susideda isz kapitalistų tarnų, tai maža yra viltis, kad ir kongresas ką ant darbininkų labo padarytų.

¶ San Francisco. Cal. Garlaivys "Gaelic" atgabeno czia 350 chinieczių. Iždo ministeris liepe leisti tuos chinieczius, kadangi jie kontraktuoti už tarnus ant garlaivio "Kora". Jurininkų organizacija priesz iždo ministerio padavadyjimą pakėlė protestą. Mat Amerikoj ministeriai drysta laužyti kraszto tiesas, o rodosi, kad jie turėtų but tiesų dabotojais.

¶ Duryea, Pa. Warnkes anglių plovinyczis pradėjo czia dirbti su scabsais. Szerifas su pagelbininkais saugoja dirbanczius scabsus; jo pagelbininkai, ne turėdami ką veikti, galėtų teipogi su scabsais dirbti, butų tai jau visgi geriau, negu kelti musztynes, ką dabar daro.

¶ New York. Prekės anglių didelėj prekystoj dabar pakilo: smulkesnės iki 10 dol., o stambesnės iki 11 dol. už toną. Mažesniuose miestuose, vietoj anglių, žmonės pradėjo vartoti durpas, kurių dideli plotai yra į vakarus nuo New Yorko.

¶ Montgomery, W. Va. 300 sztraikavusių kalnakasių Kanavha ir New River apskriczių kastynių sugrįžo prie darbo; kastynių savininkai tiki, kad ir kiti sztraikuojanti dar, prigulinti prie unijos darbininkai, neužilgio sugrįš prie darbo.

¶ Shenandoah, Pa. Kastynių savininkai atsilankė pas virszininką czią atsiųstos milicijos, jenerolą Gobiną. Ko nuo jo norėjo, nežinia. Jenerolas Gobin vienog priima ir darbininkų delegatus ir su abiem pusėms sutinka.

¶ Hazleton, Pa. Lehigh Valley Co. pradėjo darbus su 250 darbininkų, kuriuos į kastynes atgabeno specialiszkas trukis, bet pėkszczių scabsų sztraikieriai ne leido į kastynes.

¶ Buffalo, N. Y. Garsus Hanna, kuris bandė taikyti sztraikuojanczius kalnakasius su kastynių savininkais, nuo to atsisakė, kadangi kastynių savininkai ne sutiko priimti jų tarpininkystę.

¶ San Francisco, Cal. 400 dėžių dirbėjų, dirbanczių czianykszcziose dėžių dirbtuvėse, pakelė sztraiką ir per tai dirbtuves atsėjo uždaryti. Jie reikalauja didesnio už savo darbą užmokesnio.

¶ Paterson, Pa. 75 merginos czianykszczių szilkų verpinyczių pakėlė sztraiką todėl, kad dirbtuvių savininkai, be iszteisinanczių priežasczių, praszalino nuo darbo dvi jų sandrauges.

¶ Richmond, Va. Susztraikavo 1500 darbininkių cigarų dirbtuvių Whitlock Branche American Cigar Co., kadangi mat joms per daug didelę nuoszimtį padirbtų cigarų atmeta.

¶ Wilkesbarre, Pa. Sztraikuojanti kalnakasiai privertė darbininkus Butler anglių plovinyczių, teipogi dirbanczius Dodge anglių kastynėse, mesti darbą.

¶ Scranton, Pa. Kastynėse Starch, prigulinczios Delaware & Hudson Co., pradėjo dirbti. Pradėjo dirbti ir Nayung Coal Co. anglių plovinyczios.

¶ New York. Sztraikuojanti darbininkai Peidebord & Paloux Silk Mills sugrįžo prie darbo ant senų iszlygų.

¶ Jersey City, N. J. Didesnė dalis susztraikavusių darbininkų szilkų dirbtuvių sugrįžo prie darbo.

¶ Hazleton, Pa. Sztraikieriai iszvaikė scabsus dirbanczius Klondike anglių plovinyczios.

ISZ Lietuviszku dirvu.

Užmirsztas užmanymas.

Savo laike a. a. Sabonis pakėlė užmanymą, kad lietuviai, dienoje savo gimimo, vietoj tą dieną praleisti ant girtuokliavimų, ant ko eina ne mažai sunkiai uždirbtų pinįgų, nors dalį jų paaukautų ant tautiszkų reikalų. Asz, atsimimęs apie tą užmanymą, aukauju mano dienos uždarbį, taigi 1 dol., kuriuos szitaip padalinu: 50c. ant kankintinių ir 50c. Visztaliui. Pinįgus siuncziu į "Lietuvos" redakciją. Mano varduvių diena iszpuola 28 d. rugpiuczio. Jeigu mes visi teip darytume, nors tie, kurie skaito laikraszczius, susirinktų dideli pinįgai, su kuriais mes galėtume ne vieną svarbų dalyką nuveikti. Aukos ant tautiszkų reikalų daug augszcziau mus pakeltų ir svetimtauczių akyse negu visi girtuokliavimai ir baliai laike apvaikszcziojimų visokių szeimyniszkų apeigų. Reikalų turime mes be galo, o jų, dėl stokos pinįgų, ne galime nuveikti. Maskoliai Lietuvoj mus persekioja, skaitlius kankintinių, isztremtų isz tėvynės dauginasi, o ne vienam isz jų Maskolijos gilumose truksta duonos kasnio. Argi galime juos apleisti? Argi ne musų pareiga juos suszelpti? Padaryti tą ne butų sunku, jeigu mes mažiau pinįgų mėtytume ant žeminanczių mus girtuokliavimų, o nors deszimtą to dalį apverstume ant tautiszkų reikalų; per tai ne tik ne pavargtume, bet daugiaus pinįgų galėtume uczėdyti.

Jankauskas.

Isz Shenandoah, Pa.

16 d. rugpiuczio buvo pas mus rinkimai pavieto virszininkų. Kandidatu ant sanario szteto tiesdarių buto buvo pasidavęs vienas lietuvis, pastatytas demokratų, buvęs kitąsyk Shenandoah, Pa. bulmistras, p. Tabaras. P. Tabaras pasidavė už kandidatą tik ant prikalbinėjimo airių, kurie žadėjo jį paremti.

Mieste New Philadelphijoj, ant rekorderio republikonai pastatė lietuvį Bendrikį. Airiai, matydami, kad Bendrikis turi įtekmę tarp lietuvių, prikalbėjo p. Tabarą paagituoti priesz jį, kadangi, girdi, Bendrikis ne katalikų partijos pastatytas. Tabaras paklausė ir pradėjo agituoti priesz savo brolį, tikėdamas paskui isz to turėti asabiszką naudą. Dėl tos agitacijos Bendrikis neperėjo. Kaip gi vienog airiai katalikiszkos partijos užmokėjo Tabarui už pagelbą? Laike rinkimų airiai pakėlė musztynes, kad balsuojanti lietuviai ne gautų prieiti prie balsavimo ir negalėtų paduoti balso už Tabarą. Laike tų musztynių ir du lietuviai likosi sužeisti. Atbėgusi policija vos ne vos iszskirstė besipeszanczius. Mat airiai kelia musztynes, o paskui už jas visą kaltę meta ant lietuvių. Dėl tų, airių pakeltų, musztynių ir Tabaras negavo pakaktinai balsų.

Bendrikis mat ne tapo iszrinktas dėl agitacijų Tabaro, o Tabaras todėl, kad pasitikėjęs ant airių, karisvo priesz savo vientautį; jį todėl ir tai teisingai, pasiekė bausmė: kas kasa grabę savo broliui, pats į ją įpuola. Dėl intrigų nė Tabaras ne tapo iszrinktu, ne iszrinko nė Bendrikio. Dabar airiai juokiasi isz lietuvių, kad su paczių lietuvių pagelba pasisekė jiems ne prileisti ant urėdų nė vieno lietuvio. Laikas mums sykį suprasti, kad musų pareiga rupintiesi apie musų paczių reikalus, o netarnauti, su skriauda savo brolių, svetimtaucziams.

Vienturczio pati.

Isz Spring Valley, Ill.

Darbai eina czia gerai. Veda elektriszko geležinkelio linijas nuo Spring Valley į Peru, į Leddi ir Marquette, tai darbo yra pakaktinai.

Parapijonai terp savęs sutikime gyvena ir laikosi vienybėj. Kunįgas Ambrazaitis, kad palengvinti sau isznaudojimą parapijonų, stengėsi juos terp savęs supiudyti, bet tas ne pasisekė: savo intrigoms tik pats savę pažemino ir dar nesuprantantiems akis atidarė, nes isztikro per daug pradėjo jam pavestų avelių vilną kirpti. Budavo apsirgs koks parapijonas, tai neidavo pas ligonį be 5 ir 6 dol. Net dievocziai ant galo suprato, kad kunįgui ne tiek rupi jo ganymui pavestų avelių iszganymas, ką jų pinįgai. Pradėjome jam algos ne mokėti ir praneszėme vyskupui, kad ne norime teip begėdiszkai isznaudojanczio kunįgo. Prižadėjo viską isztirti, bet kad ilgai tirinėjimo ne pradėjo, parapijonai nutarė ne duot deszimtukų nedėlioms.

Kunįgas apskundė parapiją į sudą, pajieszkodamas sau ir mergai, įbruktai jo už vargamistrą, algos už penkis mėnesius. Skundė penkis syk parapiją, bet provą praloszė. Kada pas mus stengėsi įsispransti, tai ant visų iszlygų sutiko, bet sykį įsispraudęs, jau ant pažadėjimų ne paisė, stengėsi parapijonus į savo vergus, jo isznaudojimui atiduotus tarnus paversti. Stengėsi tapti parapijos prezidentu, paimti parapijos kasą į savo nagus, bet nors visus supratusius, ko nori kunįgas, apszaukė bedieviais, ne pasisekė viską į savo rankas paglemžti, kadangi mat ir ant to reikia daugiau proto, negu jo turėjo musų duszių piemenėlis.

Negalėdamas parapijoj elgtiesi, kaip jam patiko, dabar kraustosi isz czia buvęs musų duszių ganytojas. Ar kitur jam geriau pasiseks kirpti avelių vilną, mes abejojame, kadangi ir ant to mat reikia didesnio proto, noro vien neužtenka, reikia mokėti kirpti, be to kirpėjas tik visą sau biznį pagadin[illegible] be jokios naudos; megždžiodamas pasielgimą sumanesnių, užsitraukia tik žmonių piktumą, atidaro jiems akis, o tąsyk jau avys piemeniui isznaudoti nesiduoda.

Parapijonai.

Isz Clevelando, Oh.

Nepersenai "Saulėj" patilpo korespondencija isz musų miesto, kurioje korespondentas raszo, buk czia koki pralotai nori susitvėrusią lietuviszką parapiją paardyt ir iszvaryti dideliai užsipelnusį kunįgelį, "paną Jankovskiego". Apraszymas vienog, patilpęs "Saulėj", labai toli stovi nuo teisybės.

Parapijos komitetas, nors jo sanarius "Saulė" vadina pralotais, susidėjo isz gerų vyrų, kurie nepuolsiai darbavosi ant parapijos ir lietuvių labo, bet jie nepatiko kun. Jankui, alias panu Jankovskiemu, kadangi komitetas, gindamas lietuvių savastį, nedavė kunįgėliui viską į savo rankas paglemžti. Na ir pradėjo pan Jankovski, susitaręs su savo spangais szalininkais, nežmoniszkai su komitetu elgtiesi, kolioti visokiais ne pritinkancziais apszviestam žmogui žodžiais, niekinti, net bažnyczioj sykį apszaukė, buk vienas isz komiteto sanarių pasisavino 15c.! Negalėdami kęsti iszniekinimų pana Jankovskiego, trys komiteto sanariai atsisakė nuo pildymo toliau pareigų. Pats kunįgas iszrinko už parapijos kasierių P. Szauskį. Žmonėms tas vienog ne patiko. Jie paliovė mokėti mėnesinę ir kolektų ne davė nedėlioms: vietoj 20 dol., kaip pirma buvo, dabar surenka vos ne vos 7 dol. Kolektoriai mėnesinių dabar nė nerenka ir teip stovi viskas pairę. Nežinia, kaip bus toliau.

Bažnytėlė medinė; nors pabudavota ne tvircziausiai, bet kasztavo 12000 dol., o skolos yra 10 000 dol. Kas tą skolą mokės, nežinia. Parapijonai skolų mokėti ne nori, kadangi ne jie jas užtraukė. Kunįgas plianus darė ir pats vienas bažnyczią statė su pagelba kokio ten žydo. Na, ar ne garbė kunįgui, kad už 12000 dol. szopą pastatė, kokia, ne kunįgui statant, nė pusės to ne butų kasztavusi, kokia isztikro nė pusės kasztų ne verta; ir dagi ant tos szopos užtraukta teip didelė skola ir tai ne vien ant bažnyczios, bet ir ant žemės, ant kurios ji pastatyta, nės ant bažnyczios nė joks bankas ne skolintų tiek pinįgų.

Vargas su mums Amerikoj, kad ne turime gerų, teisingų vadovų; tokiais apsiszaukę, nesirupina apie musų gerą, bet stengiasi vien mus isznaudoti.

Parapijonas.

Isz Gwynn, Ark.

Lietuvių yra czia ne daugiausiai: 3 apsivedusių szeimynos ir 14 pavienių.

Darbai eina czia gerai, dirba pilną laiką. 16 d. piutės buvo iszmokestis uždarbių. Nors czia nėra saliunų ir nevalia pardavinėti svaiginanczių gėrymų, bet ko už pinįgus ne gausi? Po pėdei todėl buvo girtuokliavimai, nes kuom gi lietuviai daugiau linksminsis? Pasigėrę pradėjo visokius szposus varinėt. Vienas czia gimęs, koksai Billy Chamles, paleido tris revolverio szuvius į lietuvį, Jouzapą Barkaucką. Viena kulka perlindo per pilvą ir atsirėmė į nugarkaulį; szovėjas pabėgo, jo iki sziol ne sugavo. Barkauckui daktaras padarė operaciją, bet kulkos iszimti negali; ant iszgyjimo nėra vilties. Barkauckas paėjo isz Suvalkų gubernijos, Seinų pav., isz miestelio Kopciovo.

J. R.

Isz Union City, Conn.

13 d. rugpiuczio pasimirė nuo kelių metų lankantis Ruskino kolegiją Ignotas J. Grieszius. Kuną jo parvežė į Union City ir jis, kasztais vietinės Susivienyjimo Lietuvių Amerikoj kuopos likosi palaidotas. Buvo tai geras ir vienas isz sumanesnių Amerikos lietuvių. Platesnių žinių apie gyvenimą ir paėjimą tuom tarpu ne turime; ne žinome nė nuo ko numirė, nė kaip ilgai sirgo.

Sztraikas ir mes.

Visi žino, kad 147000 kietųjų anglių darbininkų paliovė dirbę, reikalaudami geresnės mokesties. Visų tautų darbininkai, netik lietuviai, kuriuos amerikoniszki kapitalistai stengiasi apjuodinti per savo laikraszczius, buk "Foreigneriai" darė maisztus, ir sukėlė sztraikus. Jeigu kas atsitinka tarp amerikonų, tai nemini nė pravardės. Dėlko tokia teisybė pas amerikonus? Juk kiekvienas darbininkas gali aiszkiai suprasti, kad ne ateiviai rėdo darbininkų anglekasių uniją, tik amerikonai, iszskyrus kelių ateivių, kurie užima mažesnes vietas. Ne ateiviai sztraikus iszszaukė, bet visi suvienyti darbininkai; jeigu ant mus meta visą kaltę, tai tik dėlto, kad ne nori partijos įsipykinti darbininkams, kad jų balsų ne nustotų laike rinkimų; ateiviai jiems mažai rupi.

Kam reikia padėkavoti už tai, kad lietuviai gavo vardą anarchistų", arba "nihilistų", kurisis laikraszcziai dryso pavadinti Shenandorio lietuvius? Net suskaitė tokių apie 12000 lietuvių tik viename Shenandoah, Pa. didžiausi Amerikos dienraszcziai, kaip antai: "New York Herald". Philadelphia Record" ir "Evening Buletin", kur s biauriausiai apraszo lietuvius.

Gal kiekvienam lietuviui teko skaityti lietuviszkuose laikraszcziuose, kad lietuviai nuo pradžios sztraikų gerai laikėsi, nėjo judoszauti priesz savo brolius; jeigu ir ėjo koks, tai jau ne anarchistas, tik bažnytinis.

Shenandoah atsitikimas parodo aiszkiai, kad anglekasyklų carukų agentai surengė tą maisztą dėl to, kad Shenandoah'ryj yra daugiausiai ateivių, bus gerai ant jų sukrauti kaltę.

Siundymais atsižymėjo labiausiai szitie dvasiszki tėvai: O'Raylė, Lenarkievicz ir Abromaitis, teipgi ir tuli kapitalistų tarnai.

Szerifas scabsus tyczia vadžiojosi, kad tik darbininkus suerzinti, kad jie kaip nors užkabintų scabsus. Kaip tik darbininkai užkabino scabsus, szerifo pagelbininkai ir ėmė szaudyti į žmonis. Žmonių buvo susirinkę keli tukstancziai visokių tautų, ir niekas ne gali pasakyti, katras isz minios, szovė į szerifą ir į policiją, arba su akmeniu metė; ir szerifas su miesto policija tiesiog szaudė į sztraikierius. Taigi visokių tautų buvo sužeistų nuo szerifo kalkų, ne vien lietuviai. Niekas ne galėjo žinoti, kas užmuszė Juozą Bedelį?

Na, tai ką apszaukti kaltu žmog-

žudystės? Reikia aresztuoti visus, kurie tik sužeisti szerifo ar policijos szūvių. Žinoma, daktarai iszdavė vien lietuvius, savuosius užslėpė: nė vardų sužeistų amerikonų ne garsino. Užtai ir visą kaltę metė ant lietuvių. Su aresztavo vieną mėsininką, turintį vieną ranką — tas visai ne kaltas, kaip žmonės nurodo, nė dalyvavimo maiszte ne ėmė, tik tuli vertelgos, turėdami asabiszkumą piktumą, jį apskundė. Judoszium lietuvių yra tulos naszlės sunus, czia augęs lietuvis: jis pirmiau agentavo, kalbindamas iszeiti ant sztraikų, o dabar pardavinėja savo brolius kaipo tikras judoszius.

"Philadelphia Record" tvirtina, buk Shenandoah yra 12000 lietuvių nihilistų isz Maskolijos, ir buk apie tai praneszė lietuviszkos bažnyčzios kunigas. Kur gi yra tie kunigo apszaukti lietuviai nihilistai? Ar gal jo paties avelės, kurios apszmeižėjui atiduoda paskutinius centus? Netik Shenandoryj nėra nihilistų, bet mažai yra fokių, kurie supranta savo skriaudas ir sunkų padėjimą.

Gal kun. Abromaitis teisintis, kad jis nekaltas.*) bet koks kitas "Foreignerių Father" galėjo suskaityti lietuvius ir juos apjuodinti nemaloningai akyse svetimtaučių?

Teipgi buvo praneszta gen. Gobin, buk lietuviai rengiasi suginklais užpult ant jo milicijos. Tas pasirodė begėdiszku melu: Shenandoah nėra nė kareiviszkos lietuvių draugystės.

Tesybė, kada rinko paraszus nuo gyventojų, kad praszalinti milicijį kaipo nereikalingą, koks pakvaiszėlis, arba užgundintas paczių darbininkų judoszių, užkabino bemieganczius kareivius, kad tik padaryti sumiszimą, kad milicija liktų ant toliaus Shenandoah, Pa. Tą galėjo padaryti tik samdininkas tulų karczemninkų, pas kuriuos užeidavo gerti kareiviai: jeigu jie isztraukty, tai biznis sumažėtų. Tą tai ir pagavo, o paskui kaltę ant sztraikierių metė, buk jie eina muszti kareivius....

Visi lietuvių apjuodinimai, patilpę angliszkuose laikraszcziuose, paeina nuo mųs paczių judoszių, o ypatingai kunigų. Tas aiszkiai matoma isz "New York Heralde" paduotos žinios, paremtos ant pasakojimo reporteriui kun. P. Abromaiczio, buk Pennsylvanijoj yra organizacija, susidedanti isz 45000 lietuvių anarchistų, o jos vadovu yra Dr. J. Szliupas. Nežinia, ar yra isz visto tiek lietuvių visoj Pennsylvanijoj, o kur jau yra paklusnios avelės, spingai kunigams tarnaujanczios?

Per denuncijacijas musų centais nupenėtų kunigų amerikonai bent dažinojo, kad ir lietuviai yra Suvienytose Valstijose.

Už apjuodinimą, musų piemenims musų prakaitų nupenėtiems, turime pasakyti Christaus žodžiais: "Vieszpatie atleisk jiems, nes nežino, ką daro.

Abromaitis, prabaszczius lietuviszkos bažnyczios, teisinosi ant susirinkimo, kad jis to nepadaręs, bet "The Evening Bulletin", Philadelphia, Pa. aiszkiai parodė, kad "Father Abromaitis papasakojas gen. Gobinui; Abromaitis padavė reporterui "New York Herald", buk Dr. J. Szliupas yra vadovu 45000 lietuvių anarchistų.

J. Ramanauckas.

Isz visur.

‖ Juodveidžiai kafrai pietinėj Afrikoj, gavę laike karės nuo anglijonų ginklus, ne maloniai priima be ginklų grižtanczius ant farmų burus. Užmuszė jie diktai burų, o angliszkos valdžios nesiskubina iszduoti naujų tiesų suvaldymui kafrų: senos tiesos likosi panaikintos, o naujų nėra, todėl kafrai ir pastojo drasiais, žinodami, jog ne ėsant tiesų, sudai turės juos nuo bausmių paliuosuoti.

‖ Pagal atskaitą Vokietijos iždo ministerijos, pereituose metuose Vokietija turėjo $12125000 ne pritekliaus, taigi ant tiek daugiau turėjo iszdavimų negu siekė surinkimai. Ant uždengimo nepriteklių, koki ir ateitėj turės buti, Vokietija rengiasi užtraukti paskolą; dalį reikalingos paskolos tikisi gauti Amerikoj.

‖ Nuo smarkių lytų pietinėj Austrijoj, provincijoj Tirol, užgrimė tvanai, kurie daug blėdies laukams padarė. Upė Etsch iszsiliejo per krantus. Merane, kur isz visos Europos, ant pasitaisymo, keliauja džiova serganti, užtvinę vandens sugriovė vienus namus. Prie to 2 ypatos likosi užmusztos, o 8 mirtinai sužeistos.

‖ Anglijoj yra miestelis ir maudynių vieta Shoreham, kur visos triobos, bažnyczia, miesto urėdas, net teatras yra isz geležinkelių vagonų. Miestelis tas turi 2000 gyventojų. Prie vakarinių pakrancžių Airijos yra miestelis Carracross, kurio visos triobos yra tai dugnu į virszų iszverstis žvejų laivai.

‖ Buvusiose burų republikose su burais anglijonai pradeda elgtiesi tikrai maskoliszkai: anglijonai pradėjo persekioti holandiszką kalbą. Holandiszkos kilmės mokintojus atstato pulkais nuo vietų, o jų vietoj ant mokintojų paskiria visokias angliszkas szaszlavas.

‖ Pagal surinktas amerikoniszko konsuliaus Annaberge, Saksuose, žinias, viso svieto prekysta pereitų metų siekė 23800000000 dol. vertės. Didžiausia buvo Anglijos, antrą vietą užėmė Vokietija, treczią Suvienytos Valstijos Sziaurinės Amerikos, o ketvirtą Prancuzijos.

‖ Kaip pasakoja oficierai garlaivio "Dahome", atkakusio į Castries, vulkanas Pelee, ant salos Martinique, vėl meta ugnį. Laike paskutinio iszsiveržimo ir dienos laike ant ploto 20 mylių į visas puses, buvo su visu tamsu kaip tamsiausioj naktyj.

‖ Ant Filipinų salų, kaip garsina randas, cholera apsirgo 25-864 žmonės, o pasimirė 18040. Tikras vienok apsirgusių ir pasimirusių skaitlius be abejonės didesnis, nes ne apie visus apsirgimus ir mirtis randas gauna žinias.

‖ Vokietijoj, Arnsburgo apskrityj, Vestfalijoj, pasibaisėtinai siaucžia sziltinės. Esanti ligonbucziai ne gali visų serganczių patalpinti; rengia todėl naujus tuomtarpinius ligonbuczius, patalpinimui sziltinėms serganczių.

‖ Netoli Peterburgo, Maskolijoj, laike manevrų maskoliszkos kariumenės, raitelių regimentui prisakyta buvo ant arklių perplaukti per upę. Regimentas rods upę perplaukė, bet prie to 50 kareivių prigėrė.

‖ Vokietijoj net 54 amerikoniszki dentistai pateko po sudu už vadinimą savęs daktaru. Amerikoj antai net maskoliszki felczeriai vadinasi daktarais ir gydo žmonis, o nieks jų ne persekioja.

‖ Londono laikrasztis „Daily Mail" pranesza, buk pereitos sanvaitės pėtnyczioj, aplinkinėse Peterburgo, buvo gana smarkus žemės drebėjimai. Czia pirma nie kada žemės drebėjimų nebudavo.

‖ Lankosi dabar Europoj Persijos szachas. Buvo jis Prancuzijoj, Italijoj, o dabar atkako į Angliją. Karalius Edvardas priėmė szacha su didelėms iszkilmėmis.

‖ Vokietijoj su gavimu darbo, ypacz provincijose prie Reino, eina prastai: dirbtuvės paleido treczdalį darbininkų; tos pats yra net garsiose Kruppo kanuolių dirbtuvėse.

‖ Italijoj, provincijoj Calabria, nuo pereitos sanvaitės pėtnyczios atsidarė seniai užgesęs vulkanas Altomonte ir be perstojimo isz olos meta ugnį ir didelius akmenis.

‖ Sacharos tiruose, Sziaurinėj Afrikoj, netoli Delklil, maurai užpuolė ant mažos prancuziszkų kareivių dalies. Susimuszime isz abiejų pusių buvo užmusztі ir sužeisti.

‖ Mieste Simla, sziaurinėse Indijose, azijatiszkas maras pradėjo siausti pasibaisėtinai: kas sanvaitę skaitlius mirczių pasididina ant 1000.

‖ Iszdegė beveik su visu miestas Pontianak, netoli vakarinių pakrancžių Holandiszkos dalies salos Borneo. Prie to pražuvo ir daug žmonių.

‖ Havanos porte, ant salos Kubos, pakėlė sztraiką porto darbininkai.

‖ Laikrasztis "Berliner Tageblatt" pranesza, jog pasimirė garsiausias lenkiszkas teploriusas, Henrik Siemiradzki. Gimęs jis 1843 m., taigi ne buvo dar senas.

‖ Pietinėj Amerikoj, republikoj Ecuador, su visu iszdegė miestas Behahoyo, provincijoj Los Rios. Miestas turėjo 2000 gyventojų.

‖ Surinkimai žieminių javų Vokietijoj, dėl szalto oro ir lytų, buvo mažesni, negu tikėjo. Daugelyj vietų ledai iszmuszė laukus.

‖ Londono laikrasztis "Evening Standard" pranesza, buk amerikoniszki kapitalistai nori nupirkti iris anglių kastynes Lancashire, Anglijoj.

‖ Nuo 25 d. berželio iki 10 d. liepos ant Filipinų sąjų pasimirė 72 amerikoniszki kareiviai; nuo choleros pasimirė 35 kareiviai.

‖ Szveicarijos randas garsina, kad nejsileis daugiau nė jokių svetimų zokoninkų, nė zokoninkių į Szveicariją.

‖ Nervegijoj, aplinkinėse Nadsoro rado didelius geležinės rudos plotus; ruda iszduoda 50% geležies.

Amerikoniszkas konsulius Egipte praneszė, jog 20 d. piutės buvo ten 147 apsirgimai cholera.

Nauji rasztai.

Gyvenimo Vaizdeliai. Chicago, Ill. Spauda "Lietuvos". 1902m. 99 pusl.

Telpa czia sekanti vaizdeliai: Atsisveikinimas. Vagis. Kas Kaltas. Gatvės vaikai. Paparczio žiedas. Miszko Sargas. Signalas. Keleivis. Buvio Esybė. Terp tų trys pirmutinai yra originaliszki, kiti gi versti isz lenkiszko ir maskoliszko: lenkiszkų autorių vaizdeliai yra: Niemojewskio ir žinomo lenkiszko psychologo Ochorowiczo; isz maskolių gi yra; Turgenievo, Garszino, Czirikovo. Visi paraszyti užimanczіai ir verti perskaitymo.

Vietines Žinios.

— Garsaus Bartholino, užmuszėjo savo motinos, iki sziol ne suėmė ir policija ne žino, kur jo jieszkoti. Tiek iki sziol susekė, kad merginos kunas, kokį rado žolyne ant 72 ul., ne buvo tai kunas sužieduotinės Bartholino, Michellytės, bet visai kitos merginos. Reikia todėl manyti, kad likosi užmuszta kita mergina, o prie tos kuno padėjo pundelį su daiktais Michellytės ir drabužius Bartholino. Pažįstanti Bartholino pasakoja, kad dar pereitos sanvaitės pėtnyczioj patiko jį Austine; taigi iki sziol jis sukinėjosi Chicagoj, o policija jo suimti ne įstengė.

— Pereitos nedėlios dieną, ant Polk geležinkelio stacijos, pasi samdęs dorožką, atvažiavo kokssi John Reese, kuris norėjo keliauti į Evansvillę. Ant stacijos jis ne norėjo mokėti dorožkariui tiek, kiek tas norėjo ir pradėjo bartiesi. Ant galo Reese nuo trepų nustumė dorožkarių teip, kad tas galva žemyn puolė ant kietos asloos ir keliose vietose perskėlė galvos kaulą. Ant iszgijimo dorožkariaus maža yra viltis. Reese likosi suaresztuotas ir, žinoma, į Evansvillę ne nuvažiavo.

— Chicago turi didžiausią portą ant svieto, isz jo kas metą iszeina daugiau laivų su tavorais negu isz kokio nors kito porto, bet laivai tie daug mažesni už iszeinanczius isz jurinių portų. Pereituose metuose isz Chicagos porto laivai iszgabeno 14186000 tonų tavorų, isz New Yorko gi 16020290 tonų. Isz Amerikos portų tik New Yorkas iszgabeno daugiau tavorų laivais už Chicagą.

— Ties nr. 434 S. Jefferson str. likosi sunkaus vežimo pervažiuota 5 metų žydelkaitė, Gordie Augustowskytė ir užmuszta ant vietos. Vežėjas likosi suaresztuotas.

— Pereitą sanvaitę Chicagoj pasimirė 524 žmonės, arba ant 13 daugiau negu užpereitą sanvaitę; tame skaitliuje buvo 286 vyriszkos lyties ir 238 moterys.

Amerikos lietuviai gali gauti iszeinantį Paryžiuj darbininkiszką laikraszį į "Darbininkų Balsą" pas: Vincą Miszei kę, 95 Canalport ave., Chicago, Ill.

Draugysczių Reikalai

Chicago Dr-te Sz. Franciszkaus Ser. tures savo treczia metini baliu, subatoj, 30 Rugpjuczio, National saleje, 585 S. Centre ave. kerte 18 ul. Prasides 6 val. vakare. Inženga vyrui su motere 25c. Visus lietuvius ir lietuvaites kvieczia skaitlingai susirinkti, kur dideleje saleje galesite gerai pasiszokti. Komitetas.

Didelis Lietuviszkas Pikninkas.

So. Chicago. Lietuv. Sz. Juozapo parap. tures savo pikninka panedelyj, 1d. Rugsejo, darže Paul's Grove 758 — 123 ul. West Pullman, Ill. Prasides 9 val. ryto. Sodas, oras, lietuviszka muzika ir svecziams patarnavimas bus kuopuikiausias. Visus lietuvius ir lietuvaites kvieczia atsilankyti. Karai Cottage Grove ave. daveža iki parkui už 5c. Komitetas.

Pirmas metinis Pikninkas.

Chicago, Liet. Birutes Triuboriu ir Koncertinos Kliubas tures savo pikninka nedelioj, 7 Rugsejo Paul's Parke, ant 123 ul.. West Pullman, Ill. Prasides 10 val. ryto. Inženga vyrui su pana 25c. Daržas gražus ir gerai parengtas pikninku reikalams. Grajis to paties Kliubo muzika permainom ant triubu ir ant koncertinu. Tarpe szokiu dainuos Kudirkos Cr-tes choras. Viskas bus parengta kuogražiausai. Visus lietuvius ir lietuvaites, naip isz Chicagos teip ir isz Pullman, Kensington ir visu aplinkiniu szirdingai kvieczia atsilankyti.

Su guodone, Lietuv. Muzikantai.
(5—9)

Pajieszkojimai.

Asz Mare Szimkoniute, neseniai atvažiavusi isz Lietuvos, norecziau surasti savo brolius Andriu ir Konstantina Szimkonius, nes neturedama jokiu pažystamu neturiu kur detis. Kas jus pažysta, teiksis maloningai prisiusti man ju adresa:

Miss. Mare Szimkoniute,
1009 N. Blackstone St., Jackson, Mich.

Pajieszkau Jono Venckunaiczio ir Franciszkaus Ivanaiczio, isz kaimo Panoreikupiu, Tamoszbudes gm., Suvalku gub. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Jonas Pranaitis,
Box 123, Ashley, Pa.

Pajieszkau Aniano ir Stanislovo Vaitkeviczių, Petro Petroszlaus ir Juozo Laboko, visi Kauno gub. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Vinc. Novickis,
Box 54, Crystal Falls, Mich.

Pajieszkau savo brolio, Jono Žvibo, Kauno gub., Panevežio pav., kaimo Pompenu, apsipacziaves yra su amerikone. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

August Žvibas,
793 W. 22-nd St., Chicago, Ill.

Pajieszkau savo brolio, Juozapo Dapkaus, isz Batakiu, Raseiniu pav., Kauno gub. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Stan. Dapkus,
Honolulu, Hawaii Isl's.

Pajieszkau savo paczios, Elzbietos Valantinaviciutes. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Jonas Sungaila,
301 6-tth St., San Francisco, Cal.

Pajieszkau savo brolio, Jokimo Bernoto, Kauno gub., Raseiniu pav., Szilelio parap. Te atsiszaukia ant adreso:

Jos. Bernotas,
Box 86, Thomas, W. Va.

Pajieszkau geros vietos lietuviszkose apygardose uždejimui biznio. Kas jaustu kur atsakanczia vieta bent kokiam bizniui teiksis duoti žine. Geroje butu galima ir kelis biznius uždeti. Tepigi butu reikalingas ir partneris prisideti isz puses.

John Gribinas,
Box 72, Naugatuck, Conn.

Pajieszkau Juozapo Balcziuno ir Antano Pikuno, gyvenusiu Philadelphijoj. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

John Savicki,
Box 83, Grape Creek, Ill.

Pajieszkau savo pusbrolio, Viszinska, Kauno gub., Telszių pav., kaimo Pamarkijos. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Konst Orlowski,
231 Plymouth St., Brooklyn, N. N.

Pajieszkau Jochimo Milkinto, Raseiniu pav., Kauno gub. Jis pabuves pas mane keleta nedeliu ant "boarbo" apvoge mane ir iszbego: Kas ji kur užtemys ir duos man žine busiu dideliai dekingas ir duosiu $5.00.

Jonas Andrulis,
241 W. 46-th St., Chicago, Ill.

Pajieszkau Domininko ir Franciszkaus Sobutu, Liudviko ir Jono Jonuszu, visi Kauno gub., Telsziu pav., Gadunavo parap. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Adomas Gureckis,
17 N. Pearson St., Nashua, N. H.

Pajieszkau Vincento Varkalio isz Triszkiu parap., ir Marijonos Labanauckaites isz Szaukenu parap., abu Sziauliu pav., Kauno gub. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Antanas Rimkus,
17 N. Pearson St., Nashua, N. H.

Pajieszkau Domininko Strenelio, atvažiavusio isz Rigos Amerikon, ir Petro Bartuszoisz miesto Kauno. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Juozapas Repszas,
17 N. Pearson St., Nashua, N. H.

Reikalingas mokintojas mokinti lietuvius vakarinėje miesto mokslaineje lietuvis, kuris galėtu buti atsakantis ir kad galetu iszduoti egzamina mokslainiu komisijai — tegul atsiszaukia:

Lithuanian Citizen Association,
Box 43, So Boston, Mass.

Reikalauja patyrusiu operatoriu prie Dress skirts darbo. Augszcziausia mokestis ir darbas be per trukiu:

Dernburg Mfg. Co.
222 Adams St., kerte Franklin, Chicago.
(5—9)

Reikalauja 1000 darbininku prie geležinkeliu darbo, valstijose: Illinois, Michigan, Minnesota ir Iowa. Mokestis $1.60 ant dienos. Keliones kasztai už dyka. Ruimai už dyka. Teipgi reikalauja prastu darbininku ir mechaniku in fabrikus.

Chicago Emploiment Agency,
Room 4, 118 - 5-th ave., Chicago, Ill.
Mes sznekame lietuviszkai.

Reikalauja 500 vyru prie miszko darbo ant 8 menesiu. Mokestis nuo $24.00 iki $26 00 ant menesio ir boardas. Veža dykai. Raszydami del geresnes informacijos indekite už 2c. marke.

Joseph Rossell,
4. N. Washington St., Boston, Mass.

Scranton, Pa. Liepos 19 d. pasimire mano kudikis, o 22 d. to paties menesio pasimire mano pati, Rozalia, palikdama mane didžiausiame nuliudime. Paejo ji isz tevu Jurkaicziu, isz kaimo Paplotelių, Alsedžiu vol., Telsziu pav., Kauno gub. 25 d. to paties menesio tapo katalikiszkai palaidota ant vietiniu kapiniu. Jonas Szimkus.

Shenandosh, Pa. Praneszame savo gentems ir pažystamiems, kad 16 pjutes pasimire musu mielas kudikelis, Bronislovas, 9 menesiu senas, paligdamas mus didžiausiame nuliudime.

Mikolas ir Mare Raižiai.

New York. Psaneszu mano gentims ir draugams, kad 23 d. pjutes, 5 val. po pietu mano moteriszke apdovanojo mane sunumi.

Leonas Ereminas,
512 W. 42.nd St., New, York.

Pigiai ant pardavimo geras saliunas, geroje vietoje. Biznis gerai iszdirbtas. Atsiszaukite pn. 1246 W. 13-th St. Chicago, Ill. (5—9)

Pigiai ant pardavimo geras saliunas vietoje lietuviu apgyventoje. Pardavimo priežastis — savininkas važiuoja in kraju. Atsiszaukite pas:

Charles Kovalski,
749 W. 20-th St., Chicago, Ill.
(5—9)

Naujas Saliunas.

Atidareme nauja saliuna, kureme užlaikome geriausius gerymus, naminius ir inportuotus vynus, likerius, arielkas ir cigarus, gera szalta alu ir tt. Kas nori pasiviesteti ant sveiko, szviežio oro tegul atsilanko i musu miesteli, o czia ras sveikiausora ir gera pas mus užeiga. Kaip vietinius teip ir isz kitur atsilankusius užkviecziam ir pas mus apsilankyti.

Su guodone,
Jonas Balcziunas ir Jos. Szimkeviczia,
Baren ave., East Chicago, Ind.
(8—29)

Atsiszaukimas.

Kas turi daina "Užaugau sodelyj, apleidau miesteli" teiksis man prisiusti, o asz užmokesiu kiek reikalausite. Kas moka dirbti krajevus szkaplerius tegul man duoda žine ant adreso:

K. Misiunas,
Box 551, Pittsburg, Pa.

Ar žinote, vyrai.

Galite pervažiuoti in kraju ant darbiniu laivu už dyka. Raszydami del informacijos, indekite už 2c. marke.

Joseph Rossell,
4. N. Washington St., Boston, Mass.

Aukos ant kankintiniu.

Aug. Jankauskas, Lawrence, Mass...50
Buvo.....24.42
Sukiu.....$24.92

Aukos Visztaliui.

Aug. Jankauskas, Lawrence. Mass....50
Buvo.....2.75
Sykiu.....$3.25

Už dyka gausi daugiau kaip už pinigus.

Kas prisius savo adresa, aptures 65c. vertes suvarstoma alaveli, kaulinio vidurio ir nikelinials galais, su kuriuom gales visa amži ne uždrožtu raszyti; teipgi gaus tuzina gražiu gromatoms popieru vertes 20c.; su 5 kulbutems boxuka grajinti vietoj kazyru vertes 25c.; juokinga cigara vertes 25c.; juokinga revolveri vertes 50c.; pypke cigaro formoje vertes 25c.; tuzina auksiniu plunksnu vertes 25c.; tuzina kopertu su iszdrukuotu ant kampo tavo vardu arba visu adresu vertes 25c. Taigi surokuok kiek tas viskas kasztuoja ir psisiusk tik $1.00 ant prisiuntimo kasztu, o ta viska gausi dykai. Adresuok:

G. J. Baronas,
1002 S. 2-nd Str., Philadelphia, Pa.

Tik už 20 centu.

Kas prisius pacztinemis markemis 20c aplaikys 1 tuzina popieru su kopertais gromatomis, už $1 00 7 tuzinus. Popieros su gražiais kvietkais, apskaitymais ir paveikslais. Agentai ant ju daro gerus pinigus. Adresuokite:

K. Misiunas,
Box 551, Pittsburg, Pa.
(19—9)

Naujausios ir Puikiausios gromatoms popieros su gražioms pavinczіavonems, paveikslais ir kvietkomis nuo 15c. iki $1.00 už tuzina. Teipogi ir visokios knygos yra pas mane gaunamos:

F. Miloshevski,
Box 724, Stoughton, Mass.
(5—9)

Pavojingas atsitikimas.

Viename isz geresniu hoteliu atrasta negyva vyriszki, szale kurio gulejo benkute su cedeliu "Laudanum" ir ta priežasti jo myrio iszaiszkino. Tirinejant dažinojo, kad tas žmogus sirguliavo vasarine kolera ir nuo jos gydesi su laudanum, bet per didele doza paeme tosios truczynos. Szis atsitikimas turetu buti persarga kiekvienam vartojanczіam tvirtai užnuodytus vaistus, nors toki vaistai sumažina ligos sunkuma, bet žmogaus sistemoje pasilieka nuodu liga. Ant sudrutidimo žlebcziojimo organu ir palaikymo ju geroje temperaturoje yra geriausia gyduole Trinerio Angelika Bitter Tonic. Ji reguliuoja žlebcziojimo organus, atnaujina gyvuma ir nervas. Susideda tiktai isz gryno vyno ir karcziu žoleliu, palaiko žmogu geroje sveikatoje per vasara. Ant pardavimo visose aptiekose ir geresniuose saliunuose kaip ir pas pati fabrikanta:

Jos. Triner,
799 S. Ashland ave., Chicago.

ETHNOLOGIJA,
arba
Mokslas apie žemes tautas.

Pagal Dra M. Haberlandtą.

užsilaikė iki šiai dienai; dideliuose kanaluose išvadžiojimui vandens po laukus, pakėlimui laukų vaisingumo ne buvo čiabuviais nuo amžių gyvenančiais tuose kraštuose, bet atėję priešistoriškuose laikuose nuo šiaurių; vėliau, laikuose valdonų piemenų, į Egiptą atplaukė nuo rytų semitiškos tautos. Paskui kraštas pateko pirmiausiai po grekonių ir rymionų įtekme, o ant galo likosi užkariautas semitų arabų, kurių rankose, nors po Anglijos viršininkyste, yra ir dabar Egiptas. Arabai yra čia valdytojais, iš jų yra visi augštesni urėdninkai, o tikri Egipto gyventojai, fellachai ir koptai, yra beveik vergais arabų. Visos tos tautos, su kurioms,

Arabas šukurije.

geru ar per kares, susidurė Egiptas, paliko ant jo gyventojų kulturos atsakantį ženklą, bet ne visos tos pašalinių tautų įtekmės išdavė gerus vaisius. Įtekmė senovės grekonių ir rymionų ne teip užkenkė vietinei egiptijonų sutvertai kulturai, kaip įtekmė paskiausiai užkariavusių kraštą arabų. Rods iš pradžių, ir laikuose valdymo Egipte arabų, ypač Aleksandrijoj, žydėjo visoki mokslai, dailė ir literatura, bet paskui, kovoje su kriščionybe, terp mahometonų arabų išsidirbo tikėjimiškas fanatizmas, kuris išnaikino tą, ką jie pats gero padarė. Apimti tikėjimiško fanatizmo ne tik pats ne galėjo darbuotiesi ant pakėlimo mokslo, dailės ir literaturos, bet draudė tą darbą ir kitiems, o tas ir nupuldė kulturiškai, ne tik čiabuvius Egipto, taigi fellachus ir koptus, bet sulaikė ir pačių arabų kulturišką kilimą.

Arabai užkariavo visą šiaurinę Afriką ir nors jie neišnaikino tų kraštų gyventojų, bet jiems primetė savo tikėjimą ir trupinius civilizacijos.

Tuniso arabas.

Kaimynais egiptijonų yra abisinijonai, apgyvenanti Etijopijos iškilimą arba Abisiniją. Abisinijonai yra teiposgi chamitai, bet ne gryni, susimaišę su arabiškoms gimjarų gentėms. Abisinijonys išpažįsta krikščionišką tikėjimą, sudarkytą visokiais užsilikimais stabmeldystės. Paskutiniuose laikuose Abisinijoj pradeda gana smarkiai platintiesi europeiška kultura. To krašto valdonas Menelik ne tik rengia namieje mokyklas ant pavidalo esančių Europoj, bet siunčia jaunus abisiniečius, baigusius vietines mokyklas, ant geresnio išsilavinimo į Europos universitetus ir kitokias augštesnes mokyklas; taigi daro tą patį, ką trisdešimts metų atgal darė Japonija, kol ne išdirbo savo locnų profesorių, išlavintų priderančiai visokiuose moksluose. Jeigu teip Abisinija žengs pryšakin ir toliau, kaip iki šiol, tai ji ne tik įstengs apginti savo neprigulmystę, kadangi dėl sunkaus prisigriebimo ne lengva ją užkariauti, bet ir kulturiškai pralenks visas kitas Afrikos čiabuviškas tautas.

Nubijoj gyvena daug tautiškų giminių, prigulinčių prie chamitų, vienog terp jų daug yra ne grynai chamitiškų, bet susimaišusių su semitais.

Ant ploto nuo Kilimandžaro iškilimo, terp Indiško oceano pakrančių ir upės Niliaus klonies, gyvena chamitiška tauta *gallas*, ir susimaišę su arabais mėgstanti kares *somaliai*, besidalinanti į daug atskirų genčių, ir tautos: *masajai*, *vakuafai* ir *vagumai*. Labiausiai savo laike buvo pagarsėję masajai, nuo kurių užpuolimų sunku buvo atsiginti kitoms kaimyniškoms tautoms: masajai veržė, kada tik panorėjo, kaimynų gyvulių bandas ir kitokius turtus. Dabar vienog masajų galybė nupuolė: buvęs jų krašte maras, išnaikino jų svarbiausią turtą — gyvulių bandas, o kad žemdarbystės jie ne pažįsta, tai dabar vargą ir badą kenčia.

Iš visų chamitiškų tautų, savo laike, augščiausiai pasikėlė civilizacijoj senovės egipti-

Masajas.

jonai; jų civilizacija senesnė negu kokios nors Europos tautos, neiškiriant grekonių ir rymionų. Senovės egiptijonai buvo tokiais civilizacijos nešiotojais terp chamitiškų tautų Afrikoj, kokiais chiniečiai buvo terp mongoliškų tautų Azijoj.

Egipto viešpatystė likosi sutverta chamitiškų berberų ir toj susiorganizavusioj viešpatystėj civilizacija kilo gana greitai ir platinosi ji nuo Terpžeminių jurių pakrančių Niliaus paupiais į siauszemio vidurius. Egiptijonys išplatino savo civilizaciją terp etijopų viršutinio Niliaus. Nors senovės egiptijonai ne kartą yedė kares su etijopais, bet jie ne bandė jų kraštą apvaldyti, paimti po savo globa: nors egiptijonai ne kartą sumušė etijopus, bet rubežių savo tėvynės niekada ne nustumė toli į sauszemio vidurius, į kraštus etijopų apgyventus, bet Egipto civilizacija ne mažą turėjo įtekmę ant etijopiškų tautų.

Tulos egiptijonų idėjos, papročiai, įtaisos likosi perimtos be užkariavimų lygiai vakarinių Egipto kaimynų, berberiškų tautų, kaip ir pietinių, taigi etijopų: ant to nereikėjo užkariauti jų apgyventus kraštus.

Kaip visos kitos tautos, teip ir egiptijonai ne iš syk pastojo civilizuotais; kada jie atėjo į Egiptą, buvo nuožmiais, tik paupiuose Niliaus išsidirbo augšta civilizacija ir tai ne ant syk, bet iš palengvo kilo nuo žemesnio ant augštesnio laipsnio. Kaip rodo randamos liekanos, buvo laikai, kada egiptijonai ne pažinojo metalių, bet visokius įnagius ir ginklus turėjo iš akmens iškaltus: Egipte randa ir dabar ne nudailintus, kuo prasčiausio darbo visokius akmeninius ginklus ir įnagius drauge su žmonių kaulais, iš kurių matyt, kad vartojusi tuos įnagius tauta buvo tos pačios kilmės, ką ir civilizacijoj paskui augštai pasikėlę egiptijonai, taigi kad tuos akmeninius įnagius vartojo tie pats egiptijonai, dar nuožmiais budami.

Tuose senuose laikuose, kada egiptijonai ne pažinojo metalių, suprantama, apie viešas mokyklas mokinimui vaikų ne galėjo but kalbos: pas visas necivilizuotas tautas mokinimas vaikų ir atsakantis jų išlavinimas gulėjo ant pečių jų tėvų, vaikai mokinosi nuo savo tėvų to, ką tie mokėjo. Egipte, kaip ir kituose senovės kraštuose, net amatininkų mokslai laikėsi šeimynose: kokį amatą mokėjo tėvai, tokio ir savo vaikus išmokino; net mokslas inžinierių, architektorių, teplorių laikėsi šeimynose: senuose dokumentuose rado, kad iš vienos šeimynos per 28 gentkartes vyriškos lyties vaikai buvo architektoriais; tą patį galima pasakyti apie muzikus ir amatininkus, net kunigus: kadangi vaikai buvo vien tėvų mokinami, tai galėjo išmokti geriausiai to, ką mokėjo tėvai. Egipte architektoriai, daildariai buvo laikomi už paprastus darbininkus ir paprastai viską dirbo teip, kaip mašina, be didesnio supratimo. Mainyti amatą buvo uždrausta tiesomis, kurias peržengianti buvo gana sunkiai baudžiami. Amatininkai jungėsi į korporacijas ir kiekvieno amato korporacija gyveno atsakančioj miesto dalyj. Tokiu budu tėvai kužemėkai, murininkai, noroms ne noroms, turėjo lavinti savo vaikus tuose pačiuose amatuose, kokius pats mokėjo.

Prie kiekvienos egiptiškos žinyčios buvo giesmininkų šeimyna, muzikantų, raštininkų; kunigų šeimynose vyriškos lyties vaikai palaikydavo tėvą profesiją. Egipto kariumenėj palaikymas profesijos ne buvo priverstinas, bet kad ta profesija duodavo daug visokių privilegijų, tai dėl to pats tėvai rupindavosi iš savo vaikų kareivius padaryti.

Vėliaus atsirado viešos mokyklos, jos buvo prie žinyčių, po globa kunigų. Kunigai mokino vaikus aritmetikos ir geometrijos, kadangi mat kasmetiniai išsiliejimai Niliaus naikindavo rubežių laukų ženklus, kas gimdydavo nesutikimus, kuriuos išrišdavo matininkai. Prie žinyčių kunigai nepašauktų luomų vaikus mokindavo tik to, kas praktiškame kasdieniniame gyvenime gali but reikalingu; augštesnius mokslus ir žinias sumonopolizavo kunigija, kuri savo žinias slėpe nuo ne pašauktų.

Apskritai, paprasti žmonės mažai nuo kunigų gaudavo mokslo. Augštesni mokslai žydėjo tik žinyčiose terp kunigų. Iš tų mokslų, kaip visur, pirmą vietą užėmė mokslas rašto, kadangi jis yra svarbiausiu platintojų ir palaikytoju mokslų terp išmokusių raštą skaityti žmonių.

Egiptiškas raštas atsirado labai seniai. Ant senų paminklų yra parašai per pusę piktografiški arba abrozdiniai, o raštas piktografiškas, be abejonės atsirado drauge su pačia kalba, kuri iš pradžių ne buvo išsidirbusi prideranciai, ant supratimo, reikalavo paaiš-

(Tolians bus.)

AR REIKALAUJI?

Knygu, Abrozu, Abrozeliu, grażiu su pavincziavonems gromatoms Popieru, drukuojamu Maszinukiu? Ta viska gali gauti Lietuvos redakcijoj. Czia gali gauti visokias lietuviszkas ir lenkiszkas knygas kokios tik ant svieto yra. Raszyk o gausi Katalioga.

Ar reikalauji szifkortes? Raszyk o gausi prekes ant visu laivu.

Ar reikalauji siusti pinigus in kraju? Raszyk, o gausi prekes.

Pinigai pasiusti per Lietuvos redakcija greicziausiai suvaikszczioja, niekada ne żusta, o prekes pigesnes kaip kitu.

Lietuvos redakcija teipgi użsiima iszkolektavimu pinigu sudetu bankuose ir už algas. Ta viską atlieka už labai mażą preke. Ko tik reikalauji raszyk indedamas už 2c. marke ir gausi atsakyma.

Adresuok:

A. OLSZEWSKI
924 33-rd St. Chicago, Ill.
Sub Sta. 60.

Naujausios Knygos.

Atminimai už motinos duszia. Apsakymas isz tikru atsitikimu kaip Lietuvoje Zekvijos atsibuva......5c.
Grabnycziu żvake. Graži pasaka..5c.
Judoszius. Apraszymas kaip tuli lietuviai laike lenkmeczio maiszto, 1863m. buvo sznipukais ir maskoliams isdavinejo savo brolius ant suszaudymo kitus isztremimo Siberijon...5c.
Kas isz ko gyvena. Iszleido L. S. D. P. Parasze Dikszteln. Knygele gvildenanti darbininku reikalus........10c.
Kur musu iszganymas? Knygele istoriszkai-politiszka — dideles vertes. Jos turinys: Latviu judejimas; Politiszkos partijos Czekijoje; Dabartine Lenkija ir jos siekiai; Kapitalizmas ir tautisz, kas klausimas Lenkijoje; Politiszkos partijos Lietuvoje ir ju istorija; Statistiszki bruožai kiek kas turi žemes, žemes naszumas, skolos, gyventojai, pramones ir t.t.....................25c.
Kaip sutaisytas žmogaus kunas. Parasze S. M. Iszleido Tevynes M. Dr-te. Yra apraszytos ir paveikslais parodytos visos dalys žmagaus kuno kaip jos sutvertos, kaip ju nervai sujungti, kaip jos turi savo gyvuma, kaip veikia ir tt. teipgi aį raszymas tulu ligu. Knygele yra geros moksliszkos vertes..................30c
Kaip apsireiszkia gyvastis žmogous kune? Naudinga moksliszka knygele parodo rasztu ir paveikslais visas dalis žmogaus kuno kokiu budu jos visas turi gyvybe ir savo sveikme......15c.
Nebepirmas. Paveikslelis isz moksleiviu gyvenimo................5c.
"Ne Gadai" arba baisus sapnas......5c.
Paveikslai. Pasaka isz lietuvių gyvenimo..................10c.
Palangos Juze, (ketvirta laida)......25c.
Sugriautas Gyvenimas..............5c.
Szunadvokatis....................15c.
Tekinimo amatas. Kas nori iszsimokinti tekorystes amato tegul nusiperka szia knygele, o joje ras gerus pamokinimus isz aiszkintus rasztu ir paveikslais.........................15c.
Žemiu Dulkes. Apysaka paraszyta M. Radzeviczutes. Yra viena isz geriausiu ir svarbiausiu pasaku........50c.
Speka ir Medega jau iszejo isz po spaudos. Preke........................$1.50
Gražiais drutais apdarais........$2.00

LIETUVOS REDAKCIJOJ DAR YRA GAUNAMOS IR SEKANCZIOS KNYGOS:

Istorija Lietuvos, Skirmuntaite....25c.
Mužikelis........................10c.
Vaiszes Kristaus pas popiežiu........5c.
Vienakis...........................5c.
Bestiality of Russian Czardom......5c.
Auszra 1884 metu...............$1.00.
Auszra 1885 metu...............$1.00.
Kalendorius 1893 metu..........15c.
Programas Liet. Social. Partijos....5c.
Žirgas ir Vaikas..................30c.

Knygos sawos spaudos.

Akyw! Apsireiszkimai Swiete, ant kuriu žmones nuolatos žiuri, bet ju gerai nesupranta; su 7 abrozeliais. Naudingiause knygele ant swieto dasižinojimui isz ko darosi žaibai, griausmai, lietus ir sniegas; kas yra debesiai ir ant ko jie laikosi.................**30c**
Aritmetika. Kniga iszsimokinimui rokundu. Preke..................**25c**
HYGIENA. Daktariszka knyga arba mokslas apie užlaikymą sweikatos, isz kurios gali bepagelbos daktaro iszsigydyti nuo daugybes ligu. Szita knygele priwalo rastis kiekwienuose namuose, nes kas ją su atyda perskaitys, pataikys apsisaugoti nuo tukstancziu wisokiu ligu, pataikys užlaikytiozielybeje sawo sweikatą, pailginti sawo amžį ir mokes užlaiginti sweikais ir twirtais sawo waikelius. Preke..................**35c**
Arvyskupas Valanczius (Valanczauskas) nebuvo viliugu lietuvystes? Paraszyta kn. Dembskio. Izsleista kasztais Susivienyjimo Liet. Laisv. Am. 27 puslapiai..........15c.
Apie turtu iszdirbima. Parasze Schram; verte S. M. Veikalas gvildenantis politiszkąją ekonomiją. Kokiais keliais issidirba turtai, kaip jie susikrauna ir kaip atsiliepia ant draugijos gyvenimo.............**35c**
Biologija arba Mokslas apie Gyvus Daiktus Pagal prof. Nusbaumą. Sutaise Szernas. Chicago, Ill. 1901. Puslapiu 147. Moksias kokiu budu radose gyvi sutverimai ant musu žemes, kaip jie vystesi pradejus nuo mažu vabaleliu Ea daeje iki paukszcziu, žvieriu ir paties žmogaus. Su paveikslais............40c.
Baudžiava Lietuvoje. Parasze žmogus, Iszleido T. M. D. Yra tai baudžiavos istorija kokiu budu ji Lietuvoje įvyko, kaip atsiliepe ant lietuviu, kaip ilgai ten tvėrė kada ir kaip tapo panaikinta.........................**15c**
Dvyniai Vagiu. Parasze kun. Dembskis. Isz leido Susiv. Lietuvių Laisvamanių Amerikoje. Su autoriaus paveikslu ir paveikslėliu Loakoono grupos. Knygelė patiekta reikalui pakėlimo moteriszkės. Ji nurodo priežastis delei kurių moteriszke tapo žemesne už vyriszki ir paduoda rodykles ant jos pakėlimo......**25c**
Gyvenimo Vaizdeliai susidedanti isz asztuonių sekanczių gražių pasakaiczių: Atsisveikinimas; — Vagis; — Kas Kaltas; — Gatvės vaikai; — Paparczio Žiedas; — Miszko Sargas; — Signalas; — Keleivis.................**15c**
Geografija arba žemes apraszymas. Pagal Geikie, Nalkovski ir kitus, sutaise Szernas. Yra tai naudingiausia isz visu suiygsziol iszejusiu lietuviszku knygu. Aiszkiai ir suprantamai apraszo visa musu žeme, jos pavidala, diduma ir platuma, jos kalnus, ju vardus, augszti, vulkanus metanczius isz saves ugni; isz kokiu žeme sluogsniu susideda, kur ir kiek joje yra angliu, geležies, aukso, druskos ir kitu gerybiu; kiek mariu, ažeru, upiu, ju vardai, plotis, gylis; koki kuriuose vandenys: surus, preski, saldus, ar kartus, kokiuose gyvunai gyvena ir tt. Žeme apraszyta dalimis, iszskaitytos visos vieszpatystes, karalystes, kunigaikszystes, respublikos ir tt. Kiek kurioje žemeje yra gyventoju; koki ju tikejimai, kalbos, paprocziai, užsiemimai, pramones, iszdirbiai ir tiesos; koki miestai, su kiek gyventoju, fabriku, pramoniu; kur koki orai: szaleziai ar karszcziai, lietusar giedros; kur koks ilgis dienos ir nakties; kur visada yra lygi diena ir nakties kur saule per keleta dienu nenusileidžia arba neužteka ir tt. Knyga didele 6x9 coliu. 680 puslapiu, ant geros standžios popieros spaudinta, su 71 paveikslais: mapu, gyvuliu ir tt.......................**$2.00**
Ta pati, apdaryta audimo kietuose apdaruose, auksinėmis litaromis atspausti parasai ant nugaros ir szono. Preke...**$2.50**
Isz kur atsirado musu naminiai gyvuliai ir auginami augmenys? Pagal Lunkeviczių, sutaise Szernas, Chicago Ill. 1901 m. Puslapiu 73. Su paveikslelais.............20c.
Istorija Suwienytu Wałstiju Sziaurines Amerikos. Apraszo kaip Koliumbas atrado Ameriką, koki czia tada žmones gyweno, koki žmones pirmiausiai isz Europos pradejo wažiuoti in Ameriką, kokios kares buwo, už ką karewo ir kokiuose metuose; kiek prezidentu buwo, koki ir kiek kuris gero padare sziai žemei. O ant pat galo taipinasi Konstitucija Suwienytu Walstiju, kuri yra reikalingiausia dalyku perskaityti kiekwienam žmogui szioje Amerikos žemeje gywenancziam, idant suprastu kokes jis czia tiesas turi, kas jam yra wale daryti, kas ne wale. Turi puslapiu 364. Preke.................**$1.00**
Drutuose, gražiuose apdaruose.........**$1.35**
Istorija Chicagos Lietuviu, ju parapiju ir kn. Kraucziuno prova su laikraszcziu "Lietuva" buvusi balandžio menesyje, 1899m. 565 puslapiu didelio formato, aiszkaus druko. Fotografijos yra abieju pusiu advokatu, kn. Kraucziuno, "Lietuvos" iszleistojo, redaktoriaus ir paveikslai Chicagos S. Jurgio lietuviszkos bažnyczios. Popieros apdarais.................$2.00.
Audimo kietais apdarais, auksiniais titulais....................$2.50.
Kraziu Skerdyne. Apraszo ana baisu atsitikima kada 1893 m. maskoliai užpuole ant bažnyczios miestelyje Kražiu, musze, szaude ir pjowe nekaltus žmonis, ijaisios iszgriowe altorius ir užpecze tijo bažnyczia. Aiszkiausiai apraszo ta wisa atsitikima..................15c
Lietuwiszkas Lementorius su poteriais, katekizmais ir mistranturu...........15c
Mokslas apie Žemę ir kitus svietus, ju buvy ir pabaiga. Apraszo kas yra žeme, isz ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi; kas yra saule, žwaigždes, menulis; kaip toli yra in kitas žwaigždes. Kas yra plian os, kometos ir kitos retai matomos žwaigždes. Su 30 astronomiszku abrozeliu, turinti 225 pusiu pius. Yra tai wienatine knyga, isz kurios tikrai žmogus gali apsiszwiesti.........**75c**
Drutuose, gražiuose apdaruose........$1.00

Lenkai ir Lietuviai nuo 1228 iki 1430m. Parasze pagal lenkiszkus istorikus Žemkalnis. Iszleista "Tevynes-Myletoju Draugystes".—Yra tai apraszymas Lietuvos su Lenkija susivienyjimo ir jo pasekmes. Czia aiszkiai yra apraszyta lenku politika kaip jie pasielge su Lietuvos kunigaikszcziais: Keistucziu, Vytautu ir kitais. Isz szios knygeles skaitytojas aiszkiai supras, ar lenku prieteiyste yra mums naudinga ar bledinga.................**15c**
Lietuviu prateviai Mažojoje Azijoje nuo senoves iki jie pateko po valdžia rusu. Parasze Lietuvos Myletojas. Knyga turi 223 puslapius ir 4 dideles mapas, parodanczias vietas, kur senoveje gyveno lietuviu prateviai. Apraszo lietuviu padejima dar 800 metu priesz Kristaus gimima.......................**50c**
Mindaugis Lietuvos Karalius. Istoriszkas paveikslas penktuose aktuose. Lenkiszkai parasze Julius Slovacki, lietuviszkai verte Vincas Kapsas (Dras Kudirka). Knygele paskirta ypatingai teatro myletojams...**25c**
Naujausis Lietuwiszkas Sapninykas, surinktas ir suredit. isz daugel swetimtautiszku sapninyku ir suredytas pagal tikra Persiszkai Egiptiszka sapninyka,—su 310 aiszkiu abrozeliu,—su apraszymu planetu ir paslapcziu kokias senowes žmones wartojo Inspejimui ateites.—Geriausei iszguldo wisokius sapnus.......................**50c**
Apdarytas........................**65c**
Olitypa, apysaka isz laiko terpsawiszkos kares Indijonu Amerikos....................**25c**
Puiki istorija ape Kantria Alana, kuri per 22 metus waikszczioda po swieta, daugybe bedu ir wargu kantrei iszkentejo......**20c**
Pamokslai Izmmintles ir Teisybes iszguldinti Galwocziu wisu amžiu. Czia yra patilpę 128 gražiu, juokingu ir izmintingu pasakaicziu Kas nori tureti gražiu juokingu ir pamoki nancziu skaitimu tegul nusiperka szią knižele, o gardžiai pasijuoks. žmonese tures ką papasakoti ir ant kiekwieno užklausimo mokes duoti izmintingą atsakymą........**50c**
Rankvedis gromatų raszymui. Pamokinanti knygelė kaip raszyti gromatas visokiuose reikaluose į visokių luomų žmonis: į gimines draugus, prekejus, ponus, kunigus, urėdninkus, ir į patį carą. Teipgi meilingi laiszkai jaunikaicziu į merginas ir merginų į jaunikaicziu reikale susipažinimo ir apsivedimo.........................**10c**
Robinsonas Kruzius, moraliszka ir žingedi apysaka, paszvesta jaunumenei.............**25c**
Speka ir Medega, principai prigimtinio surėdymo visatos drauge su moraliszku mokslu ant anų paremtu. Visiems suprastinai parasze prof. Dras L. Buechner, pagal XIX vokiszką laidą, su mažais prideczkais isz senesnių laidų lietuviszkai pergulde Dras J. Szliupas. Su paveikslu ir biografija raszaliaus. Yra tai mokslas gvildenantis gamtos dalykus, kuriuos žmonės vadina Dievo surėdymu.......**$1.50**
Gražiuose, drutuose apdaruose......**$2.00**
Svieto pabaiga. Kas nori žinoti kada bus svieto pabaiga, tegul perskaito szią knygelę..**10c**
Senu Gadyniu Isznyke Gygi Sutverimai. Pagal Hutchinsoną; sutaise Szernas. Ji apraszo seniausių gadyniu ivairius sutverimus gyvenusius ant žemes dar priesz žmogaus ant jos atsiradima. Sziandien tu sutverimu kunus žmones kasdami gilius szulinius, kanalus ar imdami isz žemes anglis, randa giliai palaidotus žemeje. Tulu sutverimu atrado ozielius, nesugadintus, kunus, užklotus eile kelioliko sieksniu storio žemės. Tie atrasti žemeje kunai yra sziandien isztatyti ivai riuose muzejuose, isz kuriu žmones mokinasi pažinti, kaip sena yra musu žeme, kiek daug milijonu metu reikalavo pakol ant mirusio žverles kuno užaugo jos eile keliolikos sieksniu storio. Mokslincziai isz to semia brangiausią mokslą susipažinimo, kaip ir kokiu budu gyvi sutverimai keitesi isz žemesniu in augsztesnes veisles, ir pagal storuma ir senuma žemes sluoganiu, kuriuose tu sutverimu kunus randa, gali be apsirikimo spresti, kaip seniai ir žmogus ant musu žemes atsirado. Knyga turi 370 puslapiu stambaus druko, ant gražios popieros ir apie 150 paveikslu ivairiu senu gadyniu isnykusiu sutverimu. Preke....................**$1.00**
Tikyba ar mokslas? Tyrinejimai tikejimiszki moksliszki ir draugijiszkai politiszki. Antra laida su priedu. 211 puslapiu............50c.
Trumpa Geografija. Sutaise Neris. Trumpai ir suprantamai apraszo wisas 5 dalis swieto. Su 74 paweiksleliais: mapu, žmoniu, gywu ir medžiu. Tinkamiause geografija in pradine mokslainę......................**25c**
Vanduo ant žemes, po žeme ir virszuje žemes. Rusiszkai parasze Rubakin's. Verte Drugys. Iszleido T. M. Dr-te. Szi knygele, labai suprantamoj kalboj, apraszo visas vandens permainas ir veikmes: kaip jis persikeiczia in gara, kyla in virszu ir tenai tveria debesius, debesiai, padangese atvesę, keicziasi in vandens laszelius ar sniego lustelius ir vel krinta ant žemes, isz kurios buvo pakilę. Czia nukritę didelius darbus veikia: sniegas kartais uždengia cielus kaimus ir laidoja savo pusnyse žmonis ir gyvulius, paskui tirpdams nuo saules keiczias in vandeni ir užlieja laukus, iszrauja ravus, upes ir upelius ir kavojasi po žeme, kur vel veikia tą pati darbą kaip ir ant virszaus žemes.......**10c**
Žmogus Nepliuszkis. Verte isz szvediszko Neris. Graži apysakele: kaip turtingo prekejo sunus apsivede su varginga mergina ir laimingiau gyveno už kitus, su turtingoms apsivedusiu. Szita apysakele užima kiekvieną jauna vaikina ar mergina ir mokina žmogiszkos dorybes.......................**10c**

MALDAKNYGES.

Mažas Aukso Altorius, katalikiszka maldu knygele. Maldos yra rytmetines, wakarines, prie spawiednes, komunijos, miszių, miszparu ir daugybe kitu; miszių maldos su abrozeliais; miszparai giedami lietuwiszki ir lotiniszki; daug lotynisaku giesmiu giedamu prie iszstatymo SS. Sakramento, procesiju, pakrapinimo ir tt. Yra 6 litanijos: psalmes Sz. Marijos P. ir Karaliaus Dowido; aktai, rażancziai, stacijos, karunka, keliolika szwentu giesmiu ir tt. Yra tai naujausia ir gražiausia knygele isz wisu lietuwiszku maldaknygiu, daili, lalta, slidi popiera; stambus, aiszkus drukas Miera 3¼x4½ coliai. Szitu knygeliu apdarai ir prekes yra sekanczios:

No. 1. Mažas Aukso Alterius, prastais drutais apdarais, auksintais krasztais, be apkalimo.........................**50c**

No. 2. Mažas Akso Altorius, prastais, drutais apdarais, auksintais krasztais, apkaustytoms briaunoms pasidabruotomis bletelemis. su kabute.............**75c.**

No. 3. Mažas Aukso Altorius, moroko skuros minksztais apdarais, apwaleis kampais, auksinti krasztai, paraszais ir kwietka.........................**$1.25**

No. 4. Mažas Aukso Altorius, francuriszkos gluodnios skureles apdarais apwaleis kampais, auksinta kwietka, kryžius ir krasztai........................**$1.50**

No. 5. Mažas Auksto Altorius, apdeta baltais slonlaus kauleliais, su 3 medalikeliais, aksomo nugars, apkaustytos kriaunos sidabruotomis bletelemis, su kabe. auksinti krasztai.................**$1.50**

No. 6. Mažas Aukso Altorius, baltos celiulioidos apdarai, iszkilusios kwietkos, su kauline kabute, auksinti krasztai....**$1.50**

No. 7. Mažas Aukso Altorius baltos celiulioidos apdarai, kwietkos ant wieno szono iszkltos sidabru ir perlu, su dwiem kaulinemis kabutemis, auksinti krasztai.........................**$2.00**

Knygeliu No. 6 kaip ir 7 kwietkos newienokios, beweik kiekwienos knygeles kwietku iszmarginimas wis kitokis

Pasakos, Romanai, Novelios, Mythai.

Amžiaus galas Ponsko Piloto, kurs buvo sudžia Vieszpaties Jezaus............8c
Anima Villis, naujausia ir gražiausia pasaka, kuria skaitytojas atsidžiaugt negales....75c
Apieka Diewo, pasaka...............50c
Andersono pasakos, P. Nerio. 10 gražiu pasaku vienoje knygeleje..............15c
Apie Jona Twardaucka garsu burtinyka ir jo darbus sykiu su apraszymais apie burtus.............................25c
Diewaitis, apysaka szios gadynes. Yra tai gražiausia pasaka, kurios lietuwiai dar negirdėjo......................8c
Duonos jieszkotojai, apysaka H. Senkieviczlaus........................35c
Du puikus apraszymai apie nedorybe žydu ir pikta auginima waiku..............50c
Gyvenimas Stepo Raudnosio, pasakos.....15c
Gywenimas Genawaites (Genowefos), Yra tai labai puiki ir pamokinanti pasaka, apie kuria lietuwiai jau daug kartu girdejo..............................50c
Ideja ant meszlyno. Apysaka musu dienu. Aukauja broliams lietuwiams Musz.......10c
Istorija gražios Magelonos...............15c
Istorija septyniu Mokytoju.............50c
Juozupas Koniuszewskis, arba kankinimas Unijotu po waldžia maskoliaus.........25c
Juokingas pasakojimas apie Szaltabuizius ir du gražus straipsniai isz ukinikystes....5c
Kas teisybe tai nemelas, puikios apysakeles isz lietuwiu gywenimo..............15c
Kaukazo Belaiswis. L. Tolstojaus apysakele. 10
Kunigas, puikus apraszymas isz gywenimo lietuwiu...........................50c
Kn. A. Bubos Prozaiszki Rasztai. Szioje knygoje telpa 12 gražiu pasaku, paraszytu kn. Burbos, buwusio klebono lietuwiszkos parapijos Plymouth, Pa., kurios tai yra szitokios: "Tirmiszkis Andrius", "Szwiesule", Drasybe ir izsmintis žmogaus", "Apiburta awis" "Tewo paskutiniai žodžiai", "Naujalenkis isz priewartos", "Sesuo", "Už jewynes meile", "Burtininkas isz Cucugvano Austrijos", "Sodžiaus elgeta", "Welnio iszpažintis", "Smertis ant nosies"......................80c
Keksztu Simas ukiszka apysaka. Szi yra ne tik graži pasaka bet ir geras pamokinimas prie ukininkystes................10c
Lietuwiszkos Pasakos, sedega lietuwiszkai mytologijai. Surinkta Dro J. Basanawicziaus Czia telpa 14 seniausiu lietuwiszku mytologiszku pasaku, kaipo tai: Diewas ir welnias, Perkunas ir velnias. Žmogus ir welnias; Apie raganas ir raganius; Apie Deives, Laimas ir Laumes; Apie Dali; Apie Giltine; Apie Szalna ir szalti; Apie wejus, Apie milžinus; Apie žalcžius ir smakus; Apie wilktakius arba wilkalokus. Yra tai juokingiausios pasakos girdetos nuo seniausiu laiku in kures dar ir sziądien daugybe lietuwiu tiki buk tai wirbuwus teisybe.......................$1.50c
Maskoliai 1812 metuose arba Jurgis Milosławskis.............................40c
Medejo pasakojimas. Szi knygele yra naudinga kiekwienam ant perskaitymo, nes czia apraszo atsitikimus wieno Medejo su wisokiais žwerimis po swetimus lietuwos girias. Yra tai akywas ir pamokinantis apsakymas su triumis abrozeliais.......................10c
Markus ir Aurelionas, apisaka isz pirmu amžiu krikszczionystes.......................20c
Mythai. Pasakos ir Legendos Žemaicziu, surinktos Ed. Veckenstedt'o, verte J. Szliupas M. D. D. I. Yra tai akyviausios ir juokingiausios senoviszkos pasakos apie visokius stebuklus ir prajovus apie darbus geru ir piktu dievu, apie Laumes, Laimes, Raganius, Vilkalokus ir tt., in kuriuos senoves lietuviai tikejo ir sziądien dar nekurie tiki. Kas vieną isz tu pasaku perskaitys panores ir visas skaityti. Preke.............................50c
Pawargele ir kaip gywena Kynai (Chinai), dwi labai akywos pasakaites..........10c
Paskutines miszios. (Isz lenkiszko). Pasaka isz atsitikimo minyszku kliosztoriuje....10c
Pajuokinkime wyrai žemę. Labai graži pasaka 20
Pawogti arkliai ir Mendelis Didgalwis Dwi gražios pasakelee...........................10c
Piunksnos abrozeliai. Szeszios naujos, labai gražios pasakos.........................10c
Pajauta Lizdeikos dukte arba Lietuwa XIV szimtmetyje, labai graži pasaka.........75
Pamokslai Gražiu Žmoniu,, paraszyti kn. Totoriaus (Tatares). Yra gražios ir labai pamokinanczios pasakos............60c
Parmazonas arba baisumas Diewo rustybes. Parasze Szwentmikis. Apsakymai isz tikru atsitikimu isz Lietuwos lietuwiszku parapiju.............................10c
Paveikslai. Parasze Žemaite. Graži pasaka apie vaikina ir jauną mergina ir ju susipacziavimą...............................15c
Nedorybe Rymo Ciecoriaus, istorija isz laiko ponawojimo Nerono.............40c
Negirdetas daiktas ir geros rodos musu moterelems...........................5c
Egle žalcziu karaliene ir iszgriowimas Kauno pilies 1362 m., du puikus dramai paraszyti Aleksandro Gužuczio..........20c
Genu Dede. Graži pasaka isz sziandieninio Lietuwiu padejimo...................10c
Gywenimas Klemenso Marijos Hofbrauero, su trumpu apsakymu apie pargabenimą Dr-tes Atpirkejistu isz Italijos in žiemiu karalystes skersai kalnus Alpomis wadinamus, wersta, ant lietuwiszko Kn. Petro Saurusaiczio. Kas nori tureti dwasiszku nauju pasiskatimu tegul nusiperka szę kningelę........................30c
Gyvenimas Jezaus Kristaus, pagal naujausius isztyrinejimus suraszytas..........25c
Inrankiai szventos Inkvizicijos, vartoti VI ir VII szimtmecziuose del praplatinimo katalikų tikejimo ant žemes. Parasze Mac Donald. Labai akyva knygute...........10c
Isz ko kyla melai ir visokios skriaudos žmonijoje. Parasze kn. Dembskis. Szi knyga paduoda svarbiausias isztraukas isz szventos Biblijos, kurias perskaite suprasit, kas yra Biblija ir kodel kunigai draudžia ja žmonems skaityt...............75c
Isz kur akmenys ant, musu lauku atsirado? Geologiszkas Lietuvos isztyrinejimas, naudinga moksliszka knygele..............10c
Istorija Europos su mapoms.................25c
Istorija gražios Katrukos..................10c
Istorija isz laiko Francuzu wainos atsitikusios Afrikoje..........................30c
Istorija arba apsakymas apie Lietuwos pracilga. Parasze Zanawykas...............40c
Iszganimas wargdienio. Knig...e pamokinanti kaip pagerint sawo gywenima.......25c
Intekme Socijalistiszku sanlygu ant wisu kulturos szaku. Geri pamokinimai darbininkams kaip pagerint sawo buwi.............15c
Ka darytie, kad butume sweiki ir ilgai gywentumem.........................10c
Kankles, lietuwiszkos dainos su natomis, sutaisytos ant 4 balsu del wyru čalis 1. 20c
Kankles, lietuwiszkos dainos 4 balsams vyriszkiems sutaikytos: parupino Dr. V. Kudirka, II dalis.........................30c
Keli Žodžiai apie Auginima, paraszyti J. S. Kuokszczio. Labai naudinga knygele tevams, norintiems iszauginti savo vaikus ant sveiku, doru ir naudingu draugijai vyru........................10c
Kaip igytie pinigus ir turta.........10c

DAKTARAI State Medical Dispensary gali jus iszgydyti!

Jie užtikrina iszgydyma, ir tas jums nieko ne kasztuoja, jeigu ne esate iszgydyti.

Roda dykai! Negydo jokiu neiszgydomu ligu.

Jus nieko nerizikuojat

jeigu esat iszegzaminuoti

Per specijalistus "State Medical Dispensary", ant pietvakarinio kampo State ir Van Buren ul.

Ju electro-chemiszkas gydymas yra geriausias ant visos pasaules. Jie nieko neima už egzaminavima ir roda. Jeigu jusu liga yra iszgydoma, tai bus gydoma po užtikrinimu; tai reiszkia jog jumis nieko ne kasztuoja už gyduoles ir gydyma jeigu ne esate iszgydyti.

Farmeriai

ir žmones isz priemiescziu ir apilinkiniu miestu pribuva ant kožno trukio (treino) idant butu iszgydytais per pagarsejusius specijalistus. Jie užtikrina iszgydyma kiekviename dalyke.

Egzaminavimai yra daromi pagal naujausias metodas, idant surasti liga.

Szitie daktarai klaidos jokios ne gali padaryti, nes jie viska daro su pagelba tikrumo instrumentu, kaip tai: M i c r o s c o p a, H a r m o c y t o m e t e r o, S p h i g m o g r a p h o, E l e k t r i s z k u b a l s u R e o s t a t o ir S t e t h e c r o p o P h o n o n d o s c r o p e tirinejimo, iszcziupinejimo, iszbraszkinimo ir iszklausymo idant ant syk atrasti liga. Mokslas żymetinai nużenge pirmyn diognosose ligu. Specijalistai gali atrastie liga szlapume (mižaluose) per tirinejima su microscopu. Liga pati kaipo panorama atsidengia priesz iszlavinta aky specijalisto. Egzaminavimai yra lengvi ir be jokio skausmo. Jeigu jautiesi jog esi ligotu, tai atsiszauk in "State Medical Dispensary", ant pietvakarinio kampo State in Van Buren ul.

☞ Inejimas per 66 Van Buren ul.

Patemyk adresa.

URAH VYRAI!!!

Tu gali, ir busi iszgydytas! Specijalistai "State Medical Dispensary" yra tai žmones,

kurie iszgydo nerviszka nusilpnejima ir visus dalykus prie to prisidedanczius jauname, vidutiniame ir sename amżyje Baisios pasekmes jaunystes neiszmintingumo persiżagimo senesniuose metuose ir pasekmes użvilktu ir neatsakanczial gydytu ligu, kurios yra prieżasczia: nustojimo sveikatos, silpnumo nugaros, skausmu krutineje, paniurumo, nemigos, fiziszko ir protiszko nusilpnejimo, svaigulio, prastojimo energijos ir użtikejimo, nuliudimo, baimes, nesmagiu sapnu ir kitu tam panasziu symptomu. Tokiems ligoniams rodos! jog visi žino ju mislis ir manavimus. Liga, jeigu per ilgai užvilkta, priartina beprotyste ir myri. Jeigu buvai kada nors gydytas per kita daktara ir ne likai iszgydytu, tai delto, jog buvai gydomu pagal senas ir neatsakanczias metodas. Gydymai "State Medical Dispensary" yra nauji ir didelai skyriasi nuo metodu vortojamu 30 metu atgal. Szitie specijalistai gali iszgydyti jus su electro-chemiszku gydymu ir użtikrina iszgydyma. Viska użlaiko didżiausioj paslaptyj. Szitie specijalistai turi szimtus geros valios padekavoniu nuo żmoniu kurie likosi iszgydyti.

Pusles ligos ir Striktura.

Didelis skaitlius żmoniu daug nukenczia prie nusiszlapinimo, nes szlapumas (mižalai) iszeina povalei, sunkiai ir su skausmu. Kaip kada pacientas turi atsikelti vidurnaktyj ir ne syki pasitaiko jog nusiszlapina kraujais. Tas yra labai pavojingas dalykas, nes gali kilti uždegimas, nuo kurio akmuo atsiranda puslej. Jeigu kenti nuo pusles ligos arba strikturos, tai pasirodavik su galviniu daktaru State Medical Dispensary. N e k e n t e k n u o l a t a i. Specijalistai gali ir iszgydys jus, jeigu tik atsiszauksit ir imsit gidytis. Kiekviena liga primta ant gydymo, bus užtikrinta.

VARICOCELE (pasididimas gysliu lytiszkuose organuose).

Nusilpninanti rezultatai szitos ligos yra per gerai żinomi, idant insigilinti in tirinejimus. Yra gana sakytie, jog apsunkina prota, nusilpnina kuna, kankina nervu systema ir pasibaigia ant visiszko nusilpnejimo. Jeigu esate auka szito baisaus padejimo, tada eik in specijalistu ofisa. Jums iszaiszkis nauja metoda ir kaip syki jau suprasit, tada nenusistebesit jog jie iszgyde virsz 850 ligu paskutiniuose 18 menesiu. Skausmai apsistoja ant syk; smarve ir uždegimas bematant pranyksta; kraujas, susirinkes padidintose gyslose iszsiskirsto ir jos atgauna savo normaliszka tvirtuma ir pavidala. Visi ženklai ligos ir silpnumo pranyksta idant padaryti vieta sveikatai, tvirtumui, puikybei ir vyriszkumui.

Teisdariszkas użtikrinimas bus duotas kiekvienoj ligoj, priimtoj ant gydymo.

☞ **Prekes yra pigiausios.**

Tolymi ir Farmeriai,

serganti szita liga, kuri specijalistams DISPENSARYJ yra paprasta, turi raszyt apraszydami savo liga ir jeigu jie atras jog namiejie gali gydytis, tada priims po użtikrinimo plianu, gyduoles ir gydimas nieko ne kasztuoja, jeigu ne esi isz gydytu.

Tiktai vyru ligos yra gydomos.

KRAUJO UŽNUODYJIMAS.

Szita liga yra vadinama karaliumi veneriszku ligu, deito jog yra baisiausia savo pasekmese. Liga ta gali paeiti nuo gimdytoju arba użsikretimo. Kada systema yra užnuodinta, tada liga pati iszsireiszkia per: Egczema, rheumatiszkus skausmus, sustingima ir sutinima sanariu, pasirodyma plemiu ant veido ir kuno, mažu skauduliu ant burnos ir liežuvio, skaudejima gerkles, atsiradima guzeliu, puolima plauku ir paprastai užsibaigia ant sugadinimo kaulu. Jeigu turi szito kius, arba tam panaszius symptomus, tai pasirodavyk su specijalistais tuojaus ir jeigu jie po egzaminavimui atras jog jusu baimes yra be pamato, tai jums ta pranesz ant syk. Gyduolese nera gyvojo sidabro (mercury) arba kitu nuodingu daiktu. Gydymas yra tikras, greitas ir be pavojaus. Nieko ne moki jeigu ne esi iszgydytu.

Asz likau iszgydytu.

Asz pasirodavyjau "State Medical Dispensaryj".

Chicago, Balandžio 17, 1900.

Mano Brangus Gydytojai!

Turedamas paslaptinga liga daugiau kaip 6 menesius, asz perleidau daugybe gydytoju ir suvartojau visokiu patentnotu gyduoliu, neapturedamas jokios naudos. Netiketa laime padave mane po jusu globa. Man yra linksma prirodytie jus tiem, kurie reikalauja pagelbos, su kuria kaipo specijalistai esate teip gerai susipažine. Vienas menesis szito nustebetino gydymo, sugražino man svaikata. Tegul Dievas palaimina jus, jusu geradejystes darbuose.

Jums dekingas,

J. C.

State of Illinois } s. s.
County of Cook }

Asz, Jurgis Sterlin, "Notary Public", czionai liudyju, kad medikaliszkas superintendentas "State Medical Dispensary", ant pietvakarinio kampo State ir Van Buren ul. asabiszkai atėjo pas mane ir paliudyjo, jog virszui minetas paliudyjimas yra tikras, ir kad originalas to paliudyjimo yra duodamas "State Medical Dispensary" ant perżiurejimo publikai.

Pasiraszyta ir prisiegdintas priesz mane, szia 18 diena Geguźio, 1901.

Conrad Howard Czarra

(Seal)

George Sterlin, Notary Public.

State Medical Dispensary

ANT

Pietvakarinio kampo STATE ir VAN BUREN ul. Inejimas per 66 Van Buren.

Offiso valandos: nuo 10 iki 4 ir nuo 6 iki 7 val; po piet. Nedelioj nuo 10 iki 12 ryto tiktai,

Gyduoles dykai *iki iszgydymui.*

TEME: Specijaliszka atyda atkreipiame ant ligoniu toli gyvenancziu ir farmeriu, kurie geidžia atvažiuoti czionai.

RODA DYKAI!!

Nauja Biblija.

Pirmutine ant svieto su paveikslais BIBLIJA turinti 382 puslapius, 379 paveikslus (abrozelius), dabar iszejo isz po spaudos. Paveikslai perstato svarbiausius atsitikimus viso senojo istatymo pradedant nuo sutverimo svieto iki laikui Herodo Karaliaus. Po kožnu paveiksleliu yra paaiszkinimai ką tas paveikslelis matosi. Knyga yra dideles vertes, o kasztuoja tik **$1.00**, nusipirke szia knyga skaitys su džiaugsmu, o neturintis jos pasiilgs ant kreslo žiures per pety in skaitanty. Gaunama vien pas agenta **A. Žemaiti, 3140 So. Morgan St., Chicago, Ill.** Pinigus galima siusti registruotoje gromatoje, arba per Money order.

Dabartine Pinigu Preke.

Iki 500 rubliu, rubiis po............52½c
Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po...52½c
Virsz 1000 rubliu, rublis po.........52½c

Prie kiekvieno siuntinio reikia prideti 30c. ant paczto kasztu.

Jei norite kad pinigai greitai suvaikszcziotu ir niekur nežutu, tai siuskite per "Lietuvos" redakcija.

DR. A. G. FREEDOM,

(LIETUVISZKAS DAKTARAS.)

Pasekmingai iszgydo nerviszkas ir moteriu ligas in trumpa laika. Jo prekes labai pigios.

OFFISAS: 411 S. Sharp St., BALTIMORE, MD
APTIEKA: ant kampo Exeter ir Fayette Sts.

Keletas žodžiu in silpnus ir serganczius vyrus, reikalaujanczius daktariszkos pagelbos.

Girdedamas diena nuo dienos jog yra daug lietuviu, kurie jieszkodami tikros daktariszkos pagelbos, tankiai papuola in rankas tokiu daktaru, kurie visai neiszmano apie gydyma vyriszku ligu, ir tokiu budu neapturi jokios naudos. Asz budamas specjalistu vyriszku ligu, pasiryžiau praneszti lietuviams, kur galima rastie tikrai teisinga ir atsakanczia daktariszka pagelba.

Asz gydydamas ir tyrinedamas vyriszkas ligas suvirsz per 20 metu, netik kad ingijau atsakanczia praktika, bet pasiseke man iszrasti gyduoles, su kuriom tukstanczius vyru iszgydžiau, sugražinau jiems sveikata, tvirtuma ir linksmuma.

Mano ofisas yra inrengtas suvirsz 20 metu, turiu naujausio iszradimo instrumentus darymui egzaminu, elektriszkas gydymui maszinas, ir X ray maszina, su kuria galiu permatyti visa žmogaus kuna ir surasti užsisenejusias ir pasislepusias ligas. Asz gydau elektrika ir gyduolem. Mano gydymas yra naujausias, geriausias, teisingiausias ir tikriausias. Kožnam duodu tiesdariszka užtikrinima, o jeigu neiszgydau, sugražinu pinigus. Mana prekes yra kožnam prieinamos ir kožnas gali but sveiku ir tvirtu vyru. Jokis daktaras nesusilygins su manim gydyme vyriszku ligu; nes asz savo gyduoles ir buda gydymo laikau paslaptyje.

Asz iszgydau visiszkai kraujo užnuodyjima, usisenejusias paslaptingas ligas ir ligas paeinanczias nuo žagimosi save per iszdykuma. Jeigu turi svaigima ir skaudejima galvos, skaudejima po krutine, sanariu, nugaros, kryžiaus, sunkuma ant krutines, nepaprasta szirdies plakima, użyma ausyse ir galvoje, drebejima ir vaikszczlojima kraujo, pamelinavusius poakius, puczkuczius (spuogus) ant veido ar kuno, geltonas plemas ar ronas ant jeib kokios dalies kuno, puvima gerkles, užkietejima viduriu, bjaurius ir baisius sapnus, sunkuma ant koju, indubusias akis, jeigu trotyji sekla naktyje ar prie nusiszlapinimo, jeigu negali miegotie ar valgyti, jeigu esi nuolatai nuvarges ir pailstantis, baugus, gedingas, nusimines, greitai užpykstantis, jeigu lytiszkos dalis yra silpnos teip jog negali atlikti vyro prideryscziu, jeigu esi užkrestas kokia liga, tai ateik pas mane in mano ofisa, o asz duosiu teisinga ir tikra roda dykai. Sų guodone,

DR. B. M. ROSS,

175 So. Clark St., kerte Monroe, Chicago, Ill. Ofisas atidarytas kasdien nuo 9 iki 4. Panedelio, seredos, petnycziose ir subatos vakarais nuo 7 iki 8:30, nedelioms nuo 10 iki 1.

Su virsz 150 padekavoniu gauta laike 2 menesiu nuo iszgydintu vyru.

Daug žmoniu serga ant poliucijos, kuri pasirodo laike miego ir prie nusiszlapinimo, ir jeigu isz to neiszgydis, ji ne apleis žmogaus kankinusi. Žmones turinri ta liga kenczia nemiega, galvos skaudėjima, pilvo užkietėjima arba nežlebcziojima, nerviszkuma, viduriu ir nugaros skaudejima ir apsilpnejima litiszku kuno daliu. Jeigu tokiuose atsitikimuose reikalauji pagelbos, nesiusk pinigu, bet raszyk pas mane indedamas marke, o asz atsiusiu tau apraszima isz kurio tikrai iszsigydisi. Adresuok:

JOHN WASEL,
Box 657, Iron Mountain Mich.

Apgarsinimas.

Apsimislyk ir sakyk kad mano teisybe. Asz kiekvienam prisiusiu plunksna, kurios viduri atramentu pripyles galesi raszyti visa menesi, o kad iszsibaigs vel pripilkie; yra suvarstoma, pagabi nesziotis keszeniuje. Preke 50c., o asz dar pridesiu 12 gatunku gromatoms papieru ir 12 kopertu su drukuotu tavo adresu ir katalioga visu savo tavoru. Siusk 50c. ir adresuok: J. Baronas,
1002 S. 2-nd St., Philadelphia, Pa.

"Lietuvos" agentai.

ALLEGAENY, PA.
S. Dominaitis, 1436 Adams St.

So. BOSTON, MASS.
Nikod. Gendrolis, 257 4-th St.

NEW YORK, N. Y.
Jonas Nujokas, 334 E. 55-th st.

NEWARK, N. J.
V. Ambrazeviczia, 180 Ferry st.

BROOKLYN, N. Y.
Stanislowas Rinkewiczius, 73 Grand st.
Juozas Matutis, 112 Grand st.
K. Balcziunas, 234 Grand st.

SHENANDOAH, PA.
Andrius Maczis, 133 S. Main st.

MT. CARMEL, PA.
Petras Bieliauskas, 251 S. Beech st.

WATERBURY, CONN.
Jonas Tareila, 677 Riverside st.

WESTVILLE, ILL.
V. S. Kreivenas,

DETROIT, MICH.
M. Mockus,

BALTIMORE, MD.
L. Gawlis, 2018 N. Washington st

PHILADELPHIA, PA.
J. Baronas, 1002 S. 2nd Street.
M. A. Ignotas, 1124 S. Front St.

"Lietuvos" keliaujanti agentai

Jurgis Kazakewiczia,
Juozas Petrikis,
Juozapas Matutis,
K. Labanauskas,
V. J. Ushkuris,
Antanas Kosciuszka.

Kur szie vyrai atsilankys, lietuviai gali pas juos užsiraszyti "Lietuvą" ir prenumeratą jiems užsimokėti; pinigai bus teisingai mums priduoti. Pas juos teipgi galima gauti visokes knygas už tą paczią prekę kaip ir redakcijose.

"LIETUVOS IszLEISTUVE.

Lietuviszka Aptieka

J. LESZCZINSKIO.

315 S. MORGAN ST., CHICAGO.

Paduodu del žinios visiems lietuviams, jog užlaikau agentura szifkorcziu nuo geriausiu kompaniju, taipgi siunczlu pinigus į visas dalis svieto.

Mano Aptiekoje randasi visos gyduoles amerikoniszkos ir europeiszkos, tikros patentuotos medicinos, visoki guminei aparatai ir tt. Visokios ligos yra pasekmingai iszgydomos. Per telefona gali kiekviename laike pareikalauti daktara koki kas nori į ligonio namus. Dr. M. S. Palmer, Dr. Williamson.

Dr. M. Kassakovski, 3312 S. Halsted st.
Telephone Yards: 709.

Atsiszaukusiems per laiszkus ir apraszantiems savo ligas, duodu roda ir siunczlu gydyklas. Norint gauti atsakyma reikia ideti marke už du centu.

TELEFONAS YARDS 709.

D-ras A. M. Bacevicze,

Persikele isz Chicagos in Scranton, Pa. po nr,

421 Penn. ave., Scranton, Pa.

Gydo visokias ligas be skyriaus ir viska užlaiko tvirtoje paslaptyje. Užtai lietuviai, kurie tiktai reikalauja daktariszkos pagelbos, tegul kreipiasi pas savo tautos daktara, su kuriuom savo prigimtoje kalboje gali suszneketi ir gauti visa roda.

Lietuviai, norintiejie gauti pagelba per gromatas, isz kitu miestu, tegul pilnai apraszo savo liga, o tada gaus pagelba.

J. SYMANT,
71 N. 7-th St., Brooklyn, N. Y.

Lietuviszkas Saliunas.

Geriausi gerymai, inportuoti cigarai ir "Free Lunch" kasdien.

WISKAS UŽ $1.00

KARPOS labai bjauriai izrodo ant ranku ir pagadina ju dailuma. Atsiusk 25c o gausi gyduole su kuria jas visiszkai nugydysi trumpam laike ir neliks jokio ženklo.

25c už baksuka medegos kuri iszima koczyscziausiai visokias plemias isz drapanu ir visokiu drabužiu. Kožnam reikalinga.

STEBUKLINGAS PAVEIKSLAS

moteris persimaino in vyra ir vel atsimaino. Tu pats ir tavo draugai prisiklsze žiures o ne supras kaip tas pasidaro. Kožnas pamates ne atsidivija ir lauzo galva kaip tas persimaino. Kur tik kas pasiuska su szitu paveikslu, tai kruvos apstoja ir vienas per kita lipa noredami pamatyti. Vertas $2. bet kožnam nusiusiu po viena ant sampelio už 25c.

MAISZA JUOKU prikrecia su pranykstancia boliuke. Atidarai skoczlulluke, parodai visiem jog yra boliuke, uždarai, atidarai o boliukes jau nera. Gali ja atrastie kito kiszeniuje arba kur tik nori. Teipgi kožnam gali duotie in rankas del perziurejimo, vistiek nesuseks. Labai lengva nuveiktie. Preke su aiszkiu pamokinimu 25c.

J. SMALLWOOD.
1297 S. Spaulding Av. Chicago, Ill.

TIE VYRAI kurie yra silpni ant kuno ar lytiszku daliu, turi skaudejima nugaros ir kryžiaus, svaigima galvos, skaudejima po krutine, sunkuma ant krutines, puczkuczius (spuogus) ant veido ar kuno, nepaprasta szirdies plakima, užkietejima viduriu, kurie negali valgytie ar miegotie, ar turi kokius kitus kenkimus tegul prisiunczia mum $1,00 su apraszymu ligos o gaus gyduoliu ant dvieju nedeliu su pamokinimu kaip vartotie. Raszydami padekite toky adresa:

PEOPLE'S PRIVATE DISPENSARY
323 Wabash Avenue. Chicago, Ill.

Daugiau kaip 30 metus iszmegintas! Dr. RICHTERO wisam swietui žinomas

"ANKER" (Inkarinis) PAIN EXPELLER.

yra geriausia gyduole nuo

Rheumatizmo, Neuralgijos, Sausgelos, Strenu Skaudejimo ir tt.

ir wisokiu Rheumatiszku skaudejimu.

us 25c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas

F. Ad. Richter & Co., 215 Pearl Street, New York.

KLAUSYKIT!

Ar reikia Tamistai Laikrodelio?

Jeigu teip, tai pirk pas Juozą Matuti, o nesigailesi; nes gausi pigiau, kaip kitur. Apart to, Matutis turi didele krautuve žiedu, lenciugeliu, maszineliu gromatoms drukavoti ir visokiu magiszku daiktu. Teipgi visokios intalpos istoriszku knygu, maldaknygiu, monu knygu, puikiu gromatoms popieriu su puikiomis kvietkomis ir pavinczlavonemis, abrozu ir abrozeliu. Kas tik norit isz augszcziau minetu daiktu, tai prisiuskit už 2c. marke, o gausite katalioga su placziu apraszymu apie viska. Adresas,

Joseph Matutis.
112 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Vienatine Lietuviszka Aptieka Chicagoje!

— Atkreipiame lietuvių atydą ant vienatinės lietuviszkos aptiekos Chicagoje, kurioje galima gauti visokias gydyklas ir žoles kokios tiktai europėjiszkose aptiekose randasi ir už pigesnę prekę negu kitose aptiekose. Czia galima lietuviszkai susikalbėti ir, jeigu reikalinga, gauti daktariszką rodą dykai; už rodos davimą mokesties nereikalauja.

Teipgi szioje aptiekoje gali gauti visokių lietuviszku knygų, abrozėlių, gražių su pavinczlavonėmis popierų gromatoms ir tt. Teip pat gali gauti szifkortes ir pasiųsti pinigus į krajų, ir tą visą galima atlikti lietuviszkoje kalboje.

Aptiekos adresas:

167 W. 18th st., kertė Union, prie pat bažnyczios Apveizdos Dievo parapijos.

D-ras A. L. Graiczunas,

167 W. 18-th St., Chicago, Ill.

Gydo visokas ligas be skirtumo: vyru, moteru ir vaiku. Reikale kreipkites ant augszcziaus padeto adreso,

SERGANTIEMS

Gvarantuojame pilna iszgydyma.

Pasekmingiausiai gydau visokias pasleptas ir pavirszines ligas, kaip antai ligas szirdies, plaucziu, inkstu, pilvo, galvos skaudejimus, silpna atminti, dvasiszka nusilpima, lytiszkas silpnybes, szlelvuma, sutinima, veži, blyksztle pas moteris, kraujavima ir tt., nervu ligas, podagra, reumatizma dusinima, paralyžiu ir tt. Praszalinu gumba, gydau gimdymo ligas, visokius sutinimus etc. Nerviszkas ligas gydau su pagelba geriausiu elektriszku prietaisu.

Lytiszku daliu ligas

iszgydau per **keleta dienu.** kraujo užnuodyjimus, odos ligas, semens begima, žaizdas gerklej ir burnoj, nosyj, akyse ir ausyse, netekima vyriszkumo, lycziu nusilpnejima ir tt. gydau kuopasekmingiausiai ir **gvarantuoju Pilna iszgydyma. Chroniszkos ligos yra mano specialiszkumu.** Gyvsidabrio nevartoju. Nuodugnus iszegzaminavimas ligonio ir jo iszgydymas— tai yra mano prideryste.

DR. LANDES

Szpitolinis specialistas.

134 E. 24-ta ul., kampas Lexington ave., NEW YORK.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare, Nedelioms nuo 8 ryto iki 4 po pietu.

Negalinti asabiszkai atsilankyti, gali paraszyti laiszka; butinai reikalaujame pacijento insitikejimo.

Szneku visokiose kalbose. Turiu praktika Lebanon Bellevue Post Graduate University Hospital. Direktorius Medicininsko Instituto.

Armoniku pigiu ir brangiu, laikrou, lenciugeliu, žiedu ir szimtus kiu [illegible] galite iszsirinkti ir parsitraukti, jeigu turite musu lietuviszka katalioga, kuri prisiuncziame kožnam dykai ant papraszymo.

Kelpsch & Co. 74 Centre St., Chicago, Ill.

Succ. to Kelpsch, Norciko & Co.

Lietuwiszka Aparatu Dirbtuwe.

Guodotinoms tautiszkoms ir bažnytinems Draugystems iszdirba:- **Karunas, Amerikoniszkas Weliawas, Szarpas, Juostas, Kukardas, Zenklelius, Kepures ir del Marszalku paredus.**

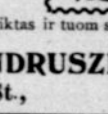

Guodotiniems Kunigams iszdirba:- **Kapas, Arnotas, Dalmatikus, Albas, Stulas** ir wisus bažnytinius paredus. Visoki darbą atlieka artistiszkai in laiką.

Noredamos guodotinos Dr-tes, arba guodotini Kunigai, kad Jusu darbas butu priderancziai atliktas ir tuom suszelpti sawo tautetę, paweskite ji tikrai lietuwaitiai,

T. ANDRUSZEWICZ & CO.
115 W. Division St., Chicago, Ill.

LIETUWIU DAKTARAS

MARJA DOWIATT,

Kauno gub. Szauliu pawieto.

723 W. 18th Street.
Nuo 8tos iki 12tos ryto.

Telefonas: Canal 78.
Telefonu galima isz kiekwienos aptiekos.

F. P Bradchulis

Attorney and Counselor at Law.
Chamber of Commerce Bldg. Room 709.

S. E. Corner LaSalle & Washington sts.
CHICAGO, ILL.
Telephone Main 3642.

Wienintelis lietuwys adwokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos czion Amerikoj. Weda prowas kaip ciwiliszkas teip ir kriminaliszkas wisuose suduose.

Res. 168 W. 18th Cor. Union St.
Telephone Canal 484.

VYRAI AR ZINOTE?

Kad asz atidariau nauja lietuviszka karczema po numeriu 3321 Auburn ave., kur randasi visoki gardžiausi gerymai, geriausi cigarai, szalcziausias ir skaniausias alus. Ateikite pamatyti ir to visko pabandyti. Teiposgi turiu dailiausia, szviesiausia ir didžiausia Lietuviszka Sale del mitingu, veseliju, baliu ir kitokiu pasilinksminimu, ir geriausia užkandi ant viso Bridgeporto. Atvažiave isz kitu miestu, gali pas mane gauti geriausia nakvyne. Su guodone,

Petras Szlakis,
3321 Auburn Ave. CHICAGO.

AR SLENKA PLAUKAI

Jeigu teip, tai pamegyk musu naujai iszrasta gyduole "Animator", kuri iszczystis galva nuo pleiskanu (bluzganu), sulaikys plauku slinkima, ir vieton iszpoolusiu ataugins naujus, dailius, tankius ir minksztus plaukus. Užtikriname jog atnesz mineta nauda. Prisiusk $1.00, o gausi bonka szitos jau beveik visu vartojamos ir visiem žinomos gyduoles "ANIMATOR" su pilnu ir aiszkiu apraszymu kaip ja vartotie ir kur darytie. Szita gyduole tinka vyram ir moterim. Orderiuodami ar klausdami rodos udekite visados toky adresa:

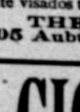

THE ANIMATOR
3305 Auburn Av. Chicago, Ill.

CIGARAI.

Isz geriausio Havana ir Sumatra tabako, "mild" ir "medium", kvepenti, puikiai rukosi. Teip geru cigaru kaip musu iszdirbimo niekur kitur negalima gauti. Pirkite nuo saviszkiu. Ant pareikalavimo mes siuncziame i visus Amerikos miestus savo kasztais.

Adresas:

NAUJOKAS CIGAR CO.
334 E. 55-th St. New York, N.Y.

[Laboratory 313 Bedford Ave.]
Geriausia gyduole ant užlaikymo plauku.

AR SLENKA PLAUKAI? AR NORI KAD ANT PLIKOS GALVOS UŽŽELTU.

Kurie nori iszsigydyti ir praszalinti ligas, tegul kreipiasi prie Europeiszko Prof. ir Dr. BRUNDZOS, o su kurio roda tukstancziai ligoniu trumpame laike pasigelbo vien tik pagal jo metoda ir hygeniszka užsilaikyma ir tt.

Klausenti rodos per gromatas adresuokite teip:

J. M. Brundza Co.
New York & Brooklyn, U. S. A.

F. G. Masionis.

Studentas antram kurse Jurisprudencijos Lake Forest Universiteto. Weda provas visuose žemesniuose suduose gana pasekmingai. Offisas:

151 W. 18-th St., Chicago, Ill.
Valandos iki 9 ryto ir po 6 vakare.

(26—9)

BUSI SVEIKAS

Mes gydom ir iszgydom kraujo užnuodyjima, niežus, paslaptingas ir limpanczias ligas, lytiszku daliu ir kuno silpnuma, trotyjima seklos susisapnavus ir prie nusiszlapinimo, skaudejima nugaros ir kryžiaus, sunkuma ant krutines, dusuly, skaudejima po krutine, neramu krauja, svaigima galvos, puczkus ant burnos, ligas paeinanczias nuo žagimosi save ir kitokiu iszdykumu. Duodam teisingiause roda, geriauses gyduoles ir atsakancziausi daktariszka dažiurejima už $3.00 ant menesio. Gydom teip pigiai idant parodytie žmonem jog musu yra naujausias ir pasekmingiausias budas gydymo. Raszyk szendien.

Southern Institute of Electricity and Medicine
314-20 S. Clark St. Chicago, Ill.

HILLE'S FOTOGRAFAS,

3452 S. Halsted St.

Suima puikias Fotografijas; už tuziną tiktai

$2.00

Ant orderiu ir kitokie reikalu siuncia 'Fotografijas' [illegible]